

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa małopolskiego

IV kwartał 2011

MAŁOPOLSKI
OŚRODEK BADAŃ
REGIONALNYCH

Kraków 2012

Opracowanie Urzędu Statystycznego w Krakowie

Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Zespół w składzie: Marcin Marosz
Małgorzata Piwowarczyk
Marek Skuciński
Kinga Zięba
Monika Wałaszek

pod redakcją Krzysztofa Jakóbika

Projekt okładki Marek Skuciński

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

Urząd Statystyczny w Krakowie
ul. Kazimierza Wyki 3
31-223 Kraków

Tel. (12) 415 60 11; Fax: (12) 361 01 91
E-mail: sekretariat@stat.gov.pl

Opracowanie dostępne w Internecie
<http://www.stat.gov.pl/krak>

Spis treści

Rozdział 1. Podmioty gospodarcze	5
Rozdział 2. Finanse przedsiębiorstw	13
Rozdział 3. Nakłady inwestycyjne	17
Rozdział 4. Produkcja sprzedana przemysłu i budownictwa	21
Rozdział 5. Rynek pracy	23
Rozdział 6. Wynagrodzenia	29
Rozdział 7. Konsumpcja	32
Rozdział 8. Mieszkalnictwo	38
Rozdział 9. Turystyka	45

W wersji angielskiej: spis treści

Contents

<i>Chapter 1. Economic entities .....</i>	<i>5</i>
<i>Chapter 2. Finances of enterprises .....</i>	<i>13</i>
<i>Chapter 3. Investment outlays .....</i>	<i>17</i>
<i>Chapter 4. Sold production of industry and construction .....</i>	<i>21</i>
<i>Chapter 5. Labour market .....</i>	<i>22</i>
<i>Chapter 6. Wages and salaries .....</i>	<i>28</i>
<i>Chapter 7. Consumption .....</i>	<i>31</i>
<i>Chapter 8. Housing .....</i>	<i>37</i>
<i>Chapter 9. Tourism .....</i>	<i>44</i>

In English version: contents

Rozdział 1. Podmioty gospodarcze

W latach 2007 – 2011 obserwowano w Małopolsce systematyczny wzrost liczby podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. Według stanu w końcu grudnia 2011 r., w ujęciu rocznym wzrosła liczba podmiotów gospodarki narodowej - rejestr REGON skupiał 331,6 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) z terenu województwa małopolskiego (wykres 1). W końcu IV kwartału 2011 r. liczba podmiotów gospodarczych w stosunku do stanu w końcu IV kwartału 2010 r. zwiększyła się o 0,1%, spadła jednak w stosunku do końca III kwartału 2011 r. o 0,1%.

W sektorze prywatnym działało 323,6 tys. jednostek (wzrost o 0,1% r/r), czyli 97,6% ogółu podmiotów gospodarczych (udział identyczny jak przed kwartałem). Dominowały podmioty prowadzone przez osoby fizyczne, które według stanu w końcu IV kwartału 2011 r. stanowiły 75,7% wszystkich zarejestrowanych firm prowadzących działalność gospodarczą, a ich liczba zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 0,9% osiągając poziom 250,9 tys. Rejestr REGON obejmował 80,7 tys. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej (wzrost w ciągu roku o 3,3%). Wśród nich działało 27,6 tys. spółek cywilnych (wzrost w ujęciu rocznym o 0,8%), 24,3 tys. spółek handlowych (więcej o 7,8%), w tym 3,9 tys. z udziałem kapitału zagranicznego (wzrost o 4,9%). Liczba spółdzielni spadła o 0,1%, natomiast liczba przedsiębiorstw państwowych obniżyła się o 10,7%.

Tabl. 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w województwie małopolskim (stan na koniec okresu)

Okres		Ogółem		w tym			
				Sektor publiczny		Sektor prywatny	
		Liczba podmiotów	Dynamika ¹ (%)	Liczba podmiotów	Dynamika ¹ (%)	Liczba podmiotów	Dynamika ¹ (%)
2008	I-III	294613	102,3	8859	99,8	285754	102,4
	I-VI	297350	103,2	8859	99,8	288491	103,3
	I-IX	299777	104,1	8843	99,6	290934	104,2
	I-XII	301573	104,7	8165	92,0	293408	105,1
2009	I-III	302285	104,9	7932	89,4	294353	105,4
	I-VI	305913	106,2	7916	89,2	297997	106,7
	I-IX	308594	107,1	7958	89,6	300636	107,7
	I-XII	314017	109,0	7955	89,6	306062	109,6
2010	I-III	318784	110,7	7954	89,6	310830	111,3
	I-VI	324282	112,6	7958	89,6	316324	113,3
	I-IX	328867	114,2	7975	89,8	320892	114,9
	I-XII	331363	115,0	8020	90,3	323343	115,8
2011	I-III	332101	115,3	8002	90,1	324099	116,1
	I-VI	330958	114,9	8005	90,2	322953	115,7
	I-IX	332054	115,3	7982	89,9	324072	116,1
	I-XII	331595	115,1	8003	90,2	323592	115,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

¹ podstawa stała: I-III 2007 = 100

Tabl. 2. Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarki narodowej w województwie małopolskim

Okres		Liczba podmiotów		
		Nowo zarejestrowane	Wyrejestrowane	Przyrost / Ubytek
2008	I-III	6740	5887	853
	IV-VI	7548	4840	2708
	VII-IX	6669	4407	2262
	X-XII	5920	4261	1659
2009	I-III	5460	5147	313
	IV-VI	7885	4555	3330
	VII-IX	8389	5670	2719
	X-XII	8803	4767	4036
2010	I-III	8946	4374	4572
	IV-VI	9991	4596	5395
	VII-IX	9066	4533	4533
	X-XII	8380	5798	2582
2011	I-III	7824	7043	781
	IV-VI	8032	9167	-1135
	VII-IX	7797	6645	1152
	X-XII	6810	7070	-260

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

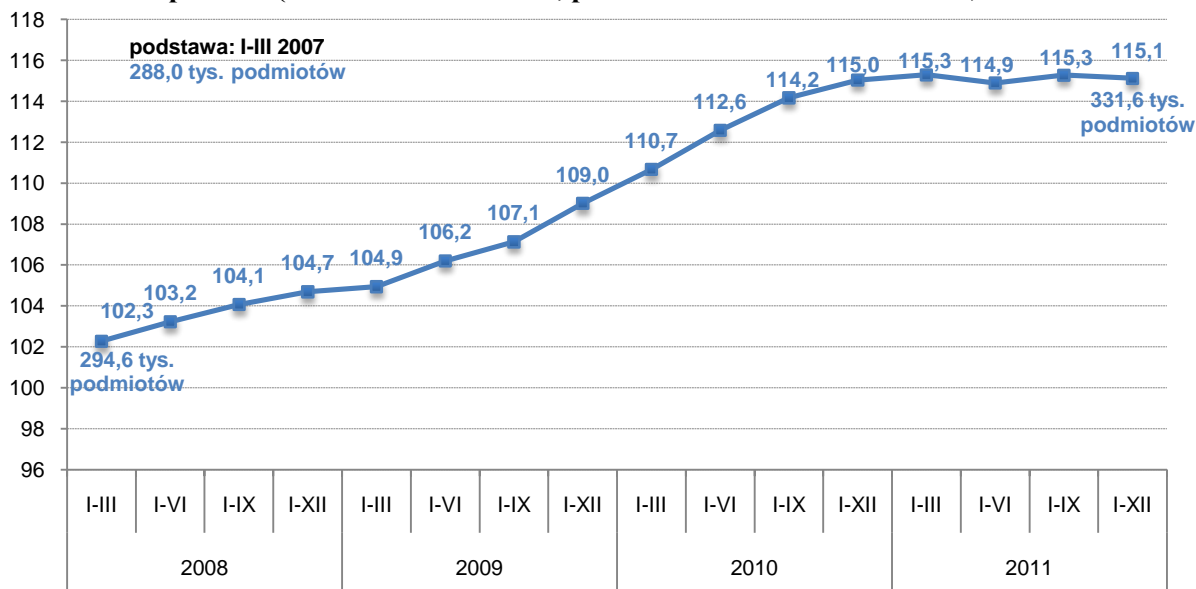
Ze względu na podstawowy rodzaj prowadzonej działalności najwięcej jednostek zarejestrowanych było w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (26,5% ogółu), budownictwo (13,4%), przetwórstwo przemysłowe (9,9%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (8,7%). W ujęciu przestrzennym, podobnie jak w poprzednim kwartale, największą liczbę podmiotów odnotowano w Krakowie (35,0% ogółu), a także w powiatach: krakowskim, wadowickim, nowotarskim, oświęcimskim i nowosądeckim, najmniejszą zaś w powiatach: dąbrowskim, proszowickim i miechowskim.

Różnica między podmiotami nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi, która w okresie IV kwartał 2009 r. - III kwartał 2010 r. notowała wysokie wartości na tle ostatnich dwóch lat, w ostatnim kwartale 2010 r. przybrała niższą wartość. W I kwartale 2011 r. spadła do drugiego w kolejności, po I kwartale 2009 r. najniższego poziomu w przeciągu ostatnich trzech lat, II kwartał 2011 r. przyniósł zaś spadek do wartości ujemnej. W III kwartale 2011 r. różnica pomiędzy podmiotami nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi znów zanotowała wartość dodatnią, a w IV kwartale po raz kolejny w 2011 r. spadła poniżej zera (tablica 2).

W okresie IV kwartał 2009 r. - III kwartał 2010 r. można zauważyć zwiększoną dynamikę liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym. W IV kwartale 2010 r. dynamika osiągnęła poziom tylko o 0,9 pkt proc. wyższy w stosunku do poprzedniego kwartału, a więc o wartość porównywalną z uzyskaną w III kwartale 2009 r. Rok 2011 przyniósł wahania dynamiki: I kwartał 2011 r. charakteryzował się wzrostem o 0,3 pkt proc., a II kwartał 2011 r. spadkiem o 0,4 pkt proc. W III kwartale dynamika

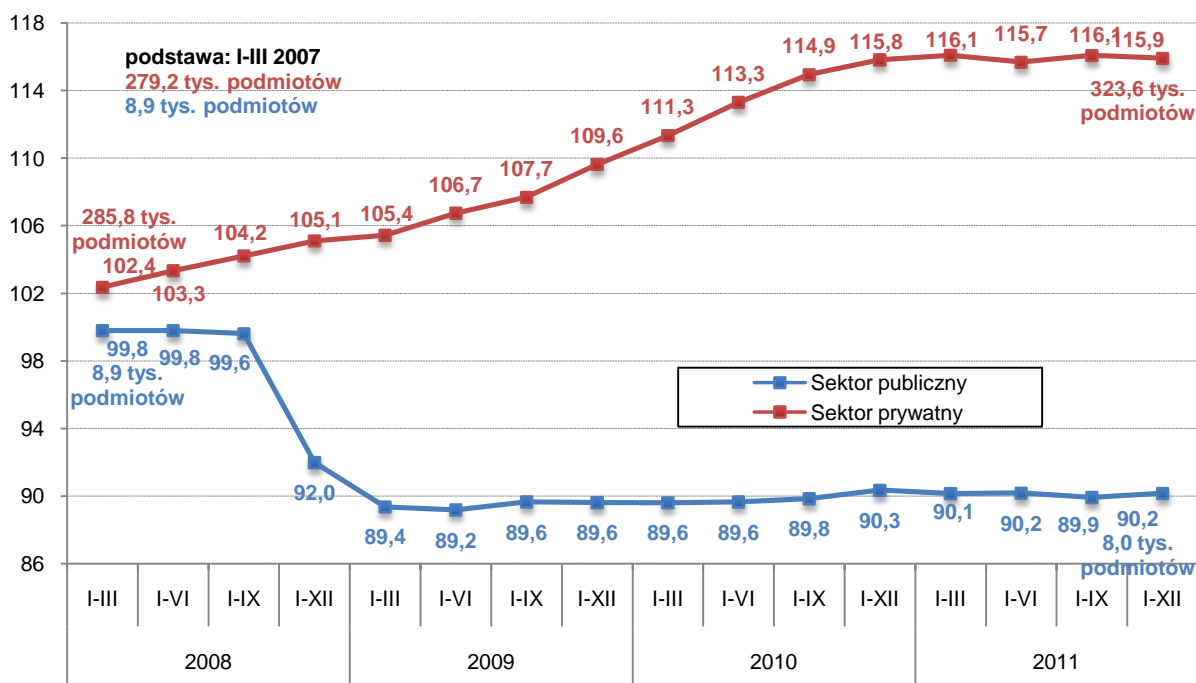
wzrosła o 0,4 pkt proc., IV kwartał przyniósł z kolei ponowny jej spadek 0,2 pkt proc (wykres 2).

Wykr. 1. Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim (stan na koniec okresu, podstawa stała: I-III 2007 = 100)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Wykr. 2. Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim według sektorów własności (stan na koniec okresu, podstawa stała: I-III 2007 = 100)

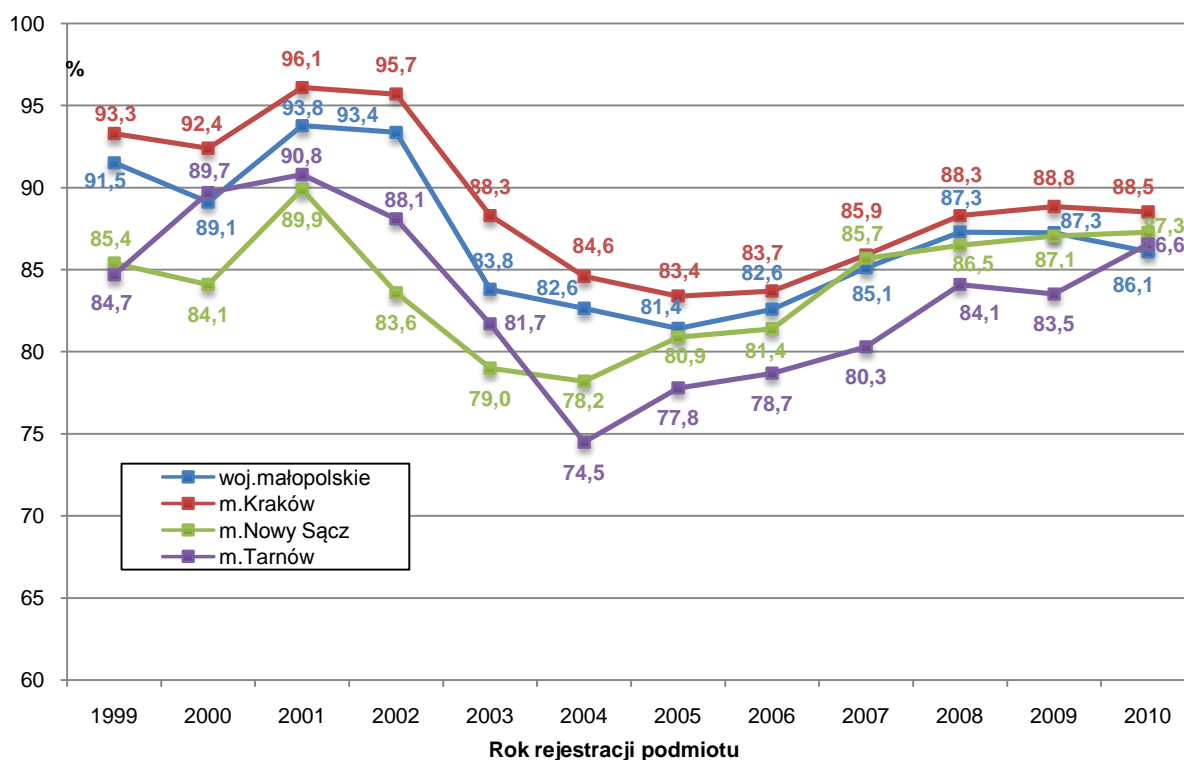
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Funkcja przeżycia określa prawdopodobieństwo przetrwania przez dany podmiot na rynku określonej liczby lat. Funkcja przeżycia dla podmiotów gospodarczych w Małopolsce

została oszacowana metodą Kaplana-Meiera. Dla porównania na wykresach przedstawiono także dane na temat przeżywalności podmiotów w miastach na prawach powiatu: Tarnowie, Nowym Sączu i Krakowie.

Wskaźnik przeżycia pierwszego roku działalności dla podmiotów gospodarczych działających w województwie małopolskim spadł w 2011 r. w stosunku do roku poprzedniego o 1,2 pkt proc. do poziomu 86,1%. Podobne wskaźniki liczone dla miast na prawach powiatu, Nowego Sącza i Tarnowa wykazały z kolei wzrosty w stosunku do stanu sprzed roku (odpowiednio o 0,2 pkt proc. w przypadku Nowego Sącza i 3,0 pkt proc. w przypadku Tarnowa), przekraczając tym samym średnią wartość dla województwa. Spadek wartości wskaźnika (o 0,3 pkt proc.) odnotowano natomiast w przypadku miasta Krakowa (wykres 3).

Wykr. 3. Wskaźnik przeżycia pierwszego roku działalności dla podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim

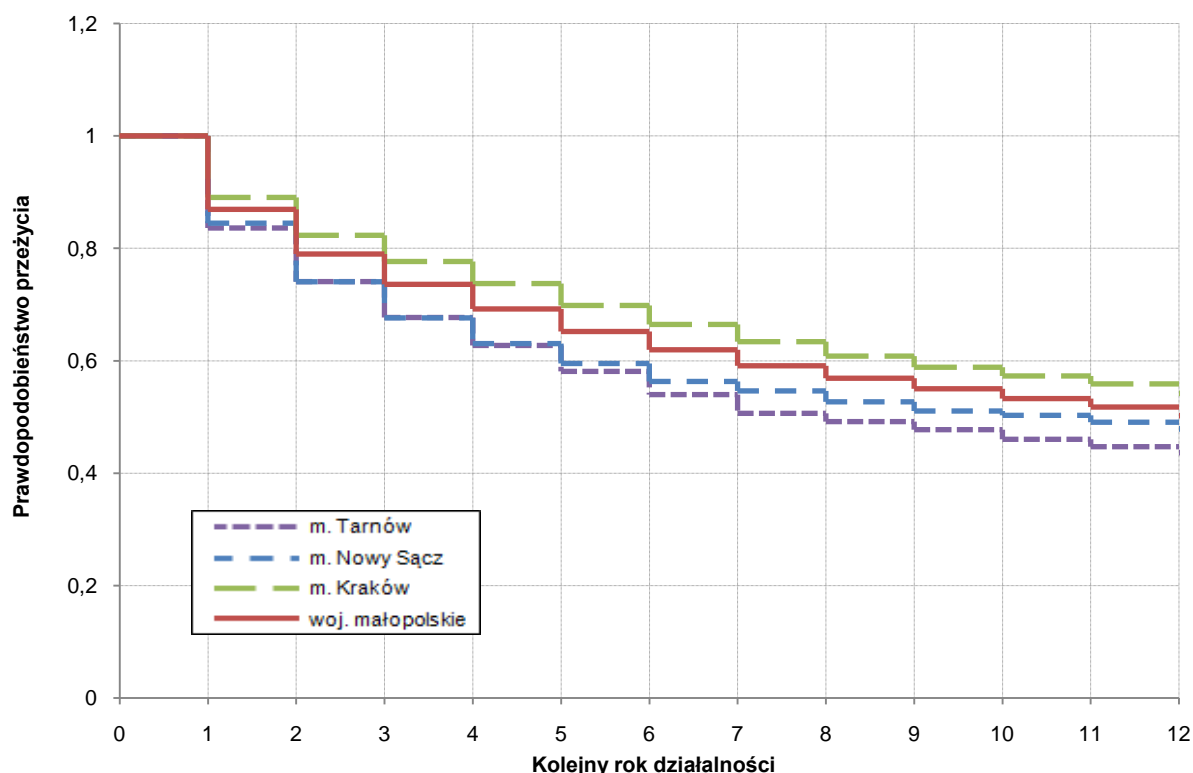
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Funkcja przeżycia podmiotów gospodarczych przedstawiona na wykresie 4 jako funkcja schodkowa pokazuje, że dla przedsiębiorstwa decydujące są pierwsze lata działalności. W przypadku podmiotów z województwa małopolskiego ogółem, po 4 latach 31% podmiotów nie jest już obecnych na rynku. Po kolejnych 4 latach, czyli po 8 roku działalności, liczba przedsiębiorstw spada o kolejne 12 pkt proc., a po następnych 4 latach

czyli po 12 roku działalności, o dalsze 7 pkt proc. Tym samym, po 12 latach działalności na rynku nadal obecna jest już tylko połowa przedsiębiorstw. Porównując podmioty działające w poszczególnych miastach Małopolski różnice w prawdopodobieństwie przeżycia podmiotów nie są znaczne. Aż do 4 roku działalności praktycznie nie ma różnicy pomiędzy prawdopodobieństwem przetrwania podmiotów prowadzących działalność w Tarnowie i w Nowym Sączu - różnica udziału podmiotów pozostających w kolejnych latach na rynku nie przekracza w tym okresie 1 pkt proc. Od 4 roku nieco pewniejszym miejscem prowadzenia działalności staje się Nowy Sącz, a prowadzenie działalności gospodarczej w Tarnowie niesie za sobą największe ryzyko spośród wszystkich trzech analizowanych miast. Największe prawdopodobieństwo przetrwania mają z kolei podmioty zarejestrowane w Krakowie, których prawdopodobieństwo przetrwania już od pierwszego roku działalności jest nieco wyższe od średniej wojewódzkiej.

Wykr. 4. Funkcja przeżycia podmiotów gospodarczych na rynku w województwie małopolskim ogółem oraz w miastach na prawach powiatu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

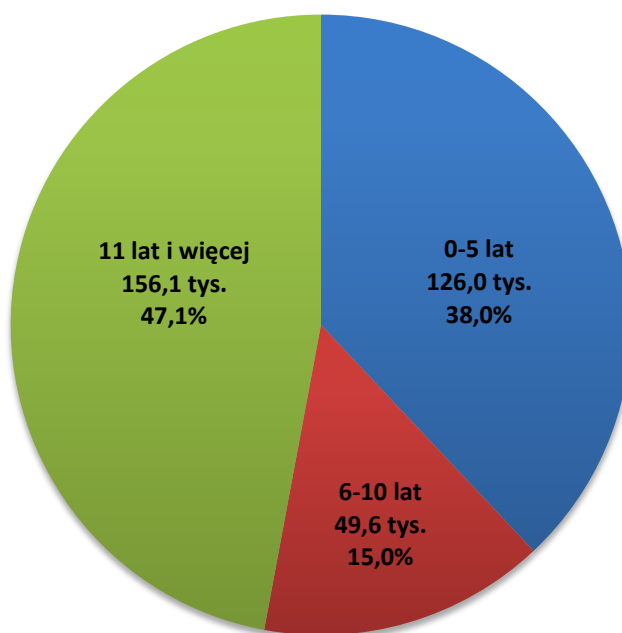
Tabl. 3. Przeżywalność podmiotów w kolejnych latach aktywności na rynku w województwie małopolskim

Wyszczególnienie	Nowo zarejestrowane przedsiębiorstwa	Wskaźnik przeżycia przedsiębiorstw (w procentach)											
		pierwszego roku	drugiego roku	trzeciego roku	czwartego roku	piątego roku	szóstego roku	siódmego roku	ósmego roku	dziewiątego roku	dziesiątego roku	jedenastego roku	dwunastego roku
woj. m. Kraków m. Nowy Sącz m. Tarnów	1999 26240 9162 927 1071	2000 91,5 93,3 85,4 84,7	2001 84,7 86 75,1 79,7	2002 81,6 83,3 67,9 76,3	2003 79,1 81,7 63,5 73,2	2004 74,1 77,8 58,9 65,6	2005 70,1 73,8 55,8 61,3	2006 65,2 69,6 52,9 52,7	2007 62 64,8 48,4 51,4	2008 59,6 61,8 47,2 50,2	2009 57,6 60,3 48 49	2010 56,5 59,4 47,2 47,2	2011 53,4 56 45,1 45,2
	2000 25150 8310 864 991	2001 89,1 92,4 84,1 89,7	2002 84,5 88,9 74,1 83,6	2003 80 87 69 78,7	2004 74,6 82,7 63,3 72,5	2005 70 78 60,3 68,1	2006 64,7 73,5 55,8 55,3	2007 60,8 67,8 53,4 52,1	2008 58,1 64,3 51,9 49,3	2009 55,7 62,3 48,8 47,5	2010 54,4 61 47,8 45,2	2011 51,1 57,5 45,1 43,1	
	2001 19434 7265 730 860	2002 93,8 96,1 89,9 90,8	2003 89,6 93,9 80,4 83,1	2004 83,1 89,1 73,6 74,2	2005 77,3 83,6 67,8 69,1	2006 71,2 78,6 64 58,7	2007 66,6 73 59 55,3	2008 63,1 68,2 57,7 52,6	2009 61 66,7 56,8 51,6	2010 59,6 65,3 55,8 51	2011 55,8 61,9 52,7 47,9		
	2002 16735 5863 622 690	2003 93,4 95,7 83,6 88,1	2004 84,2 88,2 71,1 76,8	2005 76,8 80,4 63,5 68,7	2006 69,4 73,4 57,7 56,5	2007 64,6 68,1 53,5 52,8	2008 60,3 61,7 51,3 50	2009 58,1 60 50,5 47,8	2010 56,5 58,7 49,7 47,7	2011 53,1 55 47,1 43,6			
	woj. m. Kraków m. Nowy Sącz m. Tarnów	2003 20377 6668 735 872	2004 83,8 88,3 79 81,7	2005 76 80,2 71,4 72,7	2006 68,7 73,2 64,1 57,6	2007 63,9 67,7 60,4 51,9	2008 59,2 61,9 57 47,7	2009 57 60,3 53,9 46,1	2010 55,5 58,5 51,8 44,5	2011 52,3 55,5 49,4 41,7			
woj. m. Kraków m. Nowy Sącz m. Tarnów	2004 18650 6406 605 728	2005 82,6 84,6 78,2 74,5	2006 73,4 75,6 66,6 64	2007 67,5 69,5 59,5 58,2	2008 63,4 65,2 57 54	2009 60,3 62,5 53,6 51,2	2010 58,5 60,7 51,6 50,3	2011 55,3 58,2 50,4 47,5					

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Struktura wiekowa przedsiębiorstw przedstawiona na wykresie 5 pokazuje, że 38,0% działających w Małopolsce podmiotów gospodarczych stanowią firmy, obecne na rynku nie dłużej niż pięć lat. Ich udział według stanu na koniec 2011 r. zwiększył się o 4,7 pkt proc. w stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego (z 33,3%). Kolejny rok z rzędu w ujęciu rocznym zmniejszył się natomiast odsetek podmiotów działających 6-10 lat – stanowią one obecnie 15,0% ogółu wobec 16,1% przed rokiem i 21,6% dwa lata temu. Poniżej 50% spadł udział przedsiębiorstw działających na rynku dłużej niż 11 lat, które jeszcze przed rokiem stanowiły ponad połowę (50,7%) wszystkich podmiotów, a obecnie 47,1% (spadek o 3,6 pkt proc.). Świadczy to o nieco mniejszej w ostatnim czasie stabilności małopolskiego rynku, na którym mniejszej części podmiotów udaje się pomyślnie przejść przez początkowy okres swojej działalności, a zatem nieco słabszą pozycję posiadają podmioty dojrzałe. Z drugiej strony większy obecnie udział podmiotów nowo powstałych i młodych świadczyć może o dużej przedsiębiorczości i aktywności ekonomicznej mieszkańców małopolski.

Wykr. 5. Podmioty gospodarki narodowej w województwie małopolskim według wieku (wiek podmiotów według daty powstania; stan na 31.XII.2011)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

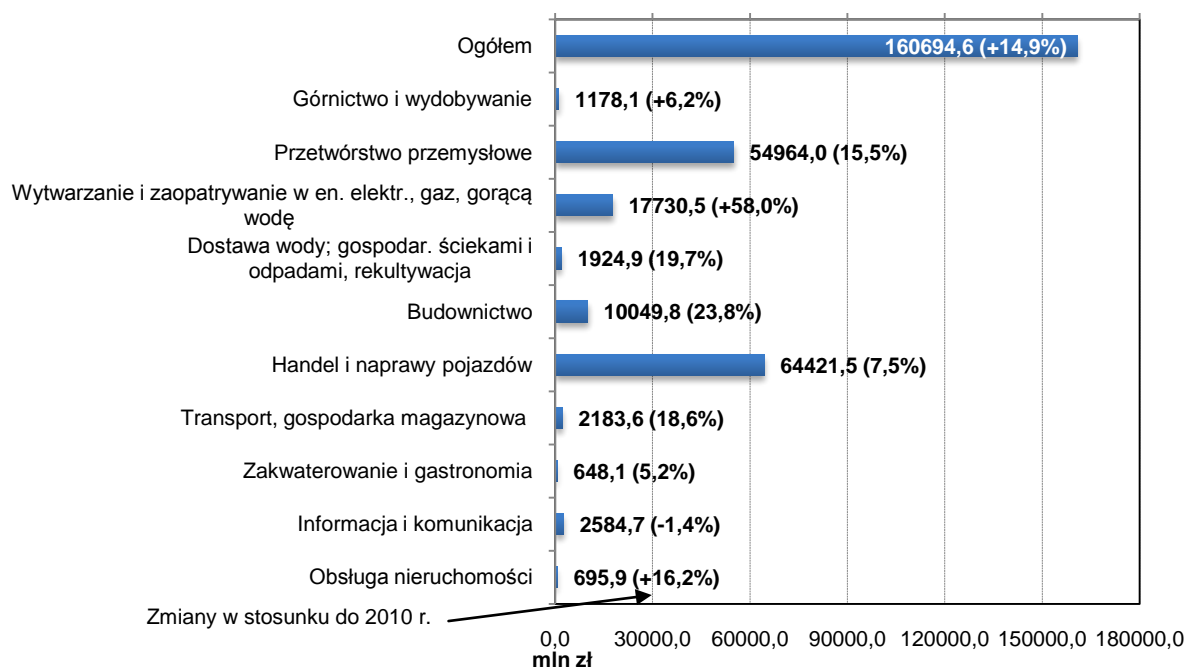
Rozdział 2. Finanse przedsiębiorstw

W 2011 r. w województwie małopolskim sytuacja finansowa przedsiębiorstw nieznacznie się pogorszyła w stosunku do roku poprzedniego. Odnotowano wzrost wyniku finansowego brutto i netto. Jednak niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Odnotowano pogorszenie wskaźników rentowności obrotu brutto i netto, wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów pozostał bez zmian.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

W 2011 r. w przedsiębiorstwach odnotowano wzrost o 14,9% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów² w porównaniu z 2010 r. (wykres 6). Wzrost przychodów netto w ujęciu rocznym odnotowano m. in. w sekcjach: *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę* (o 58,0%), *Budownictwo* (o 23,8%), *Przetwórstwo przemysłowe* (15,5%), *Handel i naprawa pojazdów samochodowych* (o 3,1%) oraz *Zakwaterowanie i gastronomia* (o 7,5%). Spadek przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wystąpił w sekcji *Informacja i komunikacja* (o 1,4%).

Wykr. 6. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wybranych sekcjach PKD w 2011 r.

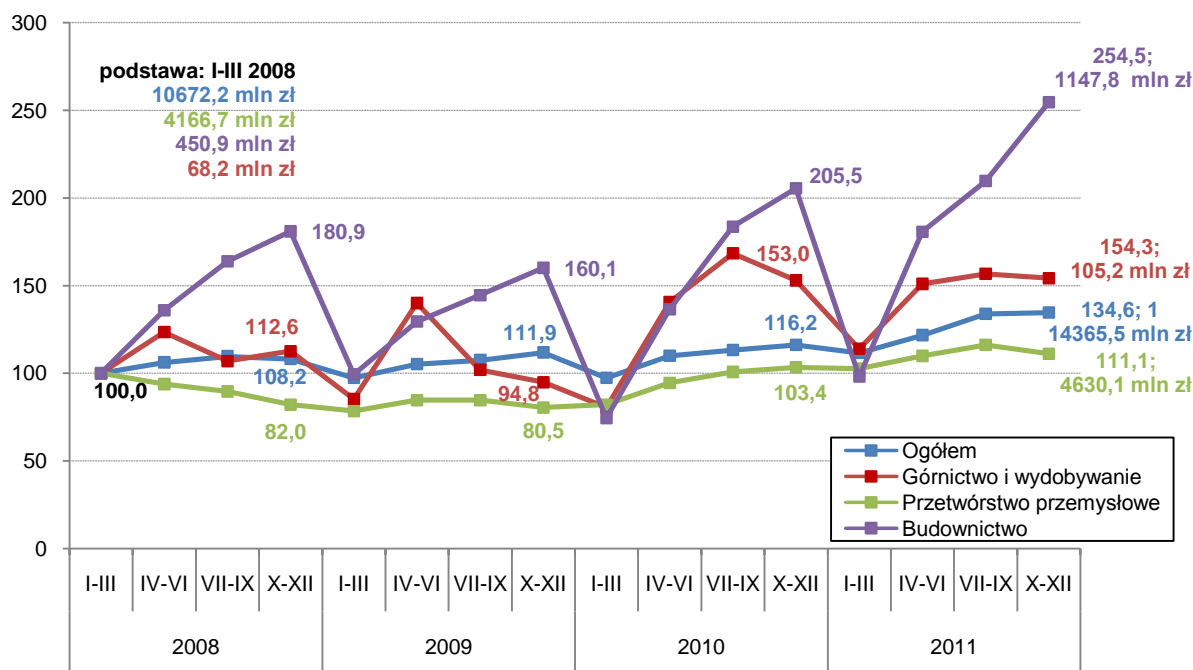
² Dane o wynikach finansowych przedsiębiorstw dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Przeciętne miesięczne przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w IV kwartale 2011 r. w sektorze przedsiębiorstw ukształtowały się na poziomie 14365,5 mln zł (wykres 7), o 15,9% wyższym niż przed rokiem.

Korzystniejszy niż przed rokiem średni miesięczny wynik finansowy brutto w IV kwartale 2011 r. zanotowano w sekcji *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę* (wzrost o 51,8% w ujęciu rocznym), *Przetwórstwo przemysłowe* (o 7,5%), *Budownictwo* (o 23,9%) oraz *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* (o 21,3%).

Pogorszenie średniego wyniku finansowego brutto w IV kwartale 2011 r. w porównaniu z analogicznym kwartałem roku poprzedniego nastąpiło w sekcjach *Informacja i komunikacja* (o 46,5%) oraz *Obsługa rynku nieruchomości* (o 6,9%).

Wykr. 7. Dynamika średnich miesięcznych przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wybranych sekcjach PKD w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2008 = 100)

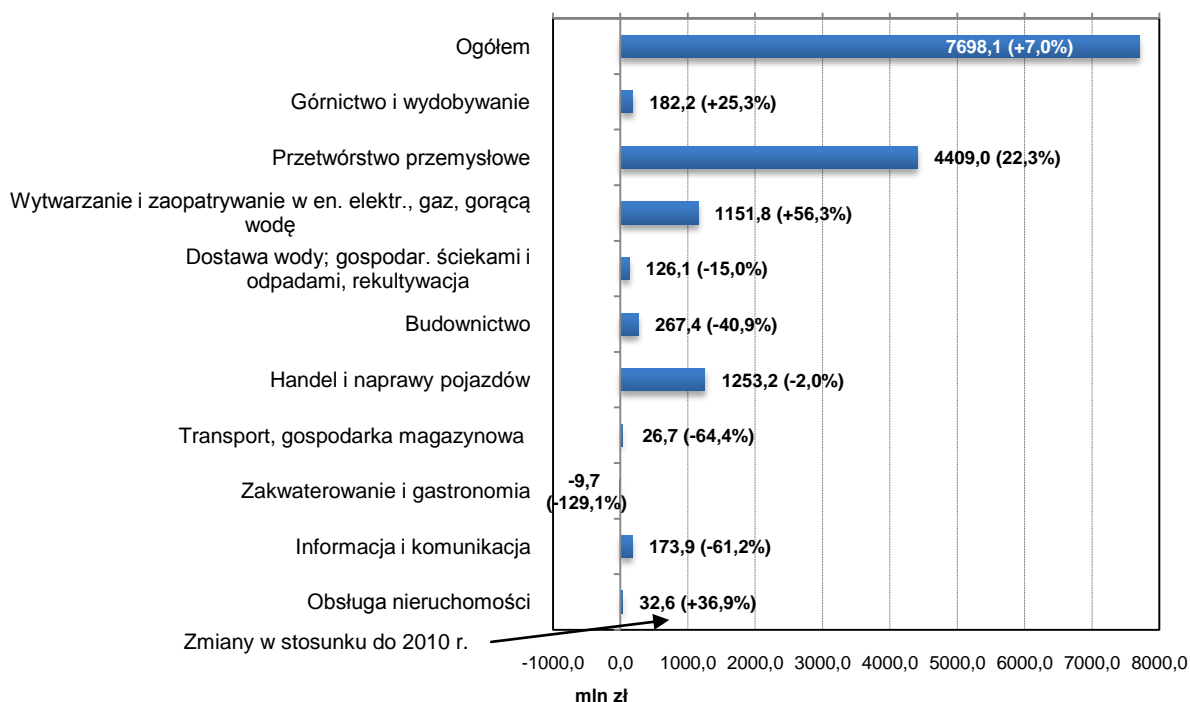

Źródło: Opracowanie własne

Wynik finansowy brutto przedsiębiorstw

W 2011 r. odnotowano wynik finansowy brutto przedsiębiorstw wyższy o 7,0% w porównaniu z 2010 r. (wykres 8). Wzrost zanotowano w następujących sekcjach: *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę* (o 56,3%), *Górnictwo i wydobywanie* (o 25,3%) oraz *Przetwórstwo przemysłowe* (o 22,3%). Z kolei spadek wyniku finansowego brutto w 2011 r. w ujęciu rocznym wystąpił m. in. w sekcji: *Budownictwo* (o 40,9%), oraz *Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja* (o 15,0%) oraz *Handel i naprawy pojazdów* (o 2,0%).

Wykr. 8. Wynik finansowy brutto w województwie małopolskim w wybranych sekcjach PKD w 2011 r.

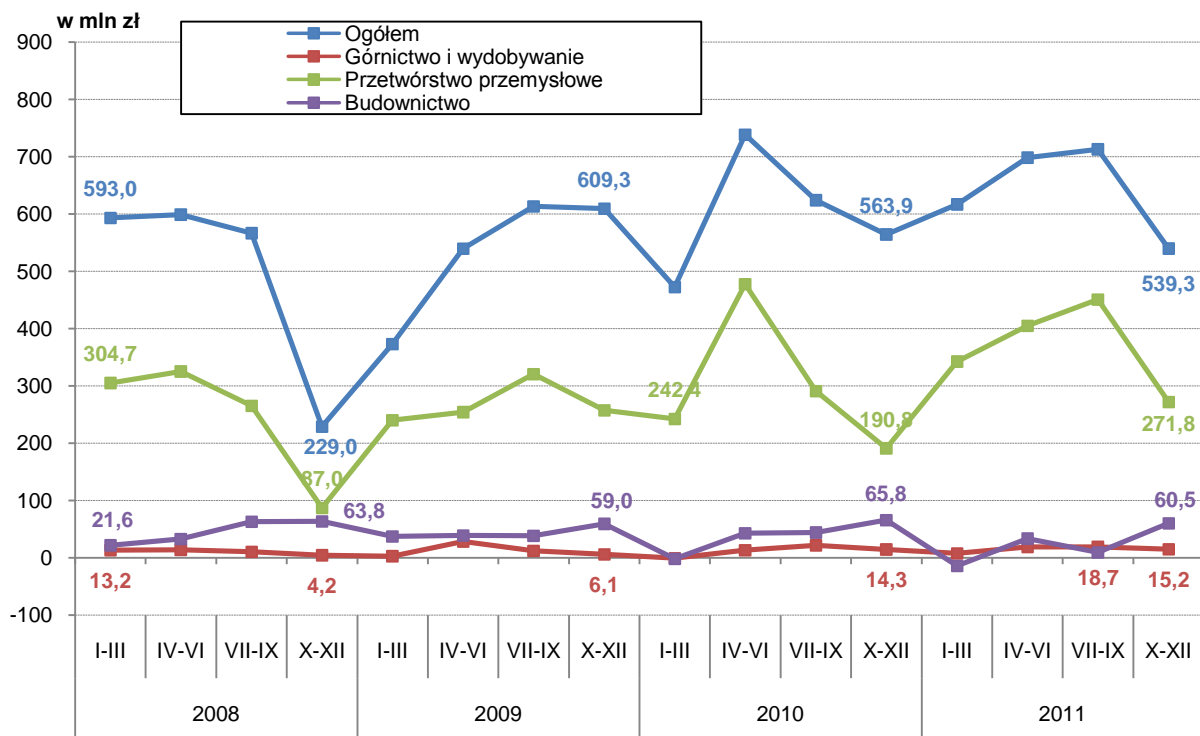
Średni miesięczny wynik finansowy brutto przedsiębiorstw w IV kwartale 2011 r. osiągnął poziom 539,3 mln zł (wykres 9) i był niższy od uzyskanego w analogicznym okresie roku poprzedniego o 24,6 mln zł (w cenach bieżących).

Korzystniejszy niż przed rokiem średni miesięczny wynik finansowy brutto przypadający na IV kwartał 2011 r. zanotowano w sekcji *Przetwórstwo przemysłowe*, zwiększył się z wartości 190,8 mln zł do 2741,8 mln zł.

Wzrost średniego wyniku finansowego brutto w IV kwartale 2011 r. w porównaniu do IV kwartału 2010 r. towarzyszył m. in. sekcjom: *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę* (o 42,5 mln zł) oraz *Górnictwo i wydobywanie* (o 0,9 mln zł).

Z kolei branża budowlana zanotowała w IV kwartale spadek wartości omawianego wyniku z 65,8 mln zł do 60,5 mln zł.

Wykr. 9. Średni miesięczny wynik finansowy brutto w województwie małopolskim w wybranych sekcjach PKD

Źródło: Opracowanie własne

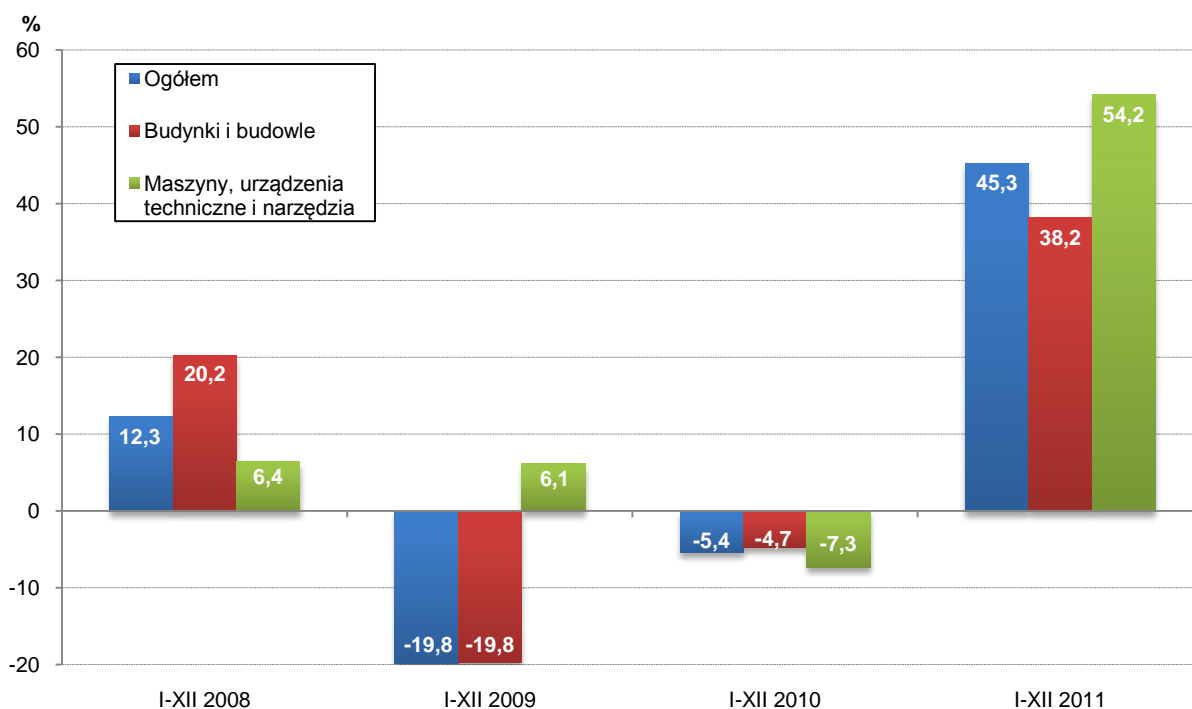

Rozdział 3. Nakłady inwestycyjne

Rok 2011 wyróżniał się wysoką aktywnością inwestycyjną badanych przedsiębiorstw województwa małopolskiego. W skali roku nakłady inwestycyjne³ na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących (w cenach bieżących) zwiększyły się o 41,6%. W kraju również odnotowano ich wzrost (o 11,9%), jednak jego skala była dużo niższa niż w Małopolsce.

Lata 2009 i 2010 cechował spadek wartości inwestycji (w cenach stałych z 2007 r.) w stosunku do roku poprzedniego odpowiednio o 19,8% oraz 5,4% (wykres 10). Zjawisko to wystąpiło również w skali kraju, gdzie nakłady inwestycyjne obniżyły się o 11,9% i 3,2% odpowiednio w 2009 oraz 2010 r. Jednak w 2011 r. w Małopolsce odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących- wyższy o 45,3% w porównaniu z 2010 r. (w Polsce wzrost o 10,8%).

Wykr. 10. Nakłady inwestycyjne w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (w cenach stałych z 2007 r.). Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego w %

Źródło: Opracowanie własne

Nakłady inwestycyjne na budynki i budowle w 2010 r. były niższe o 4,7% w porównaniu z rokiem poprzednim. W 2011 r. zanotowano w tym obszarze ich wzrost

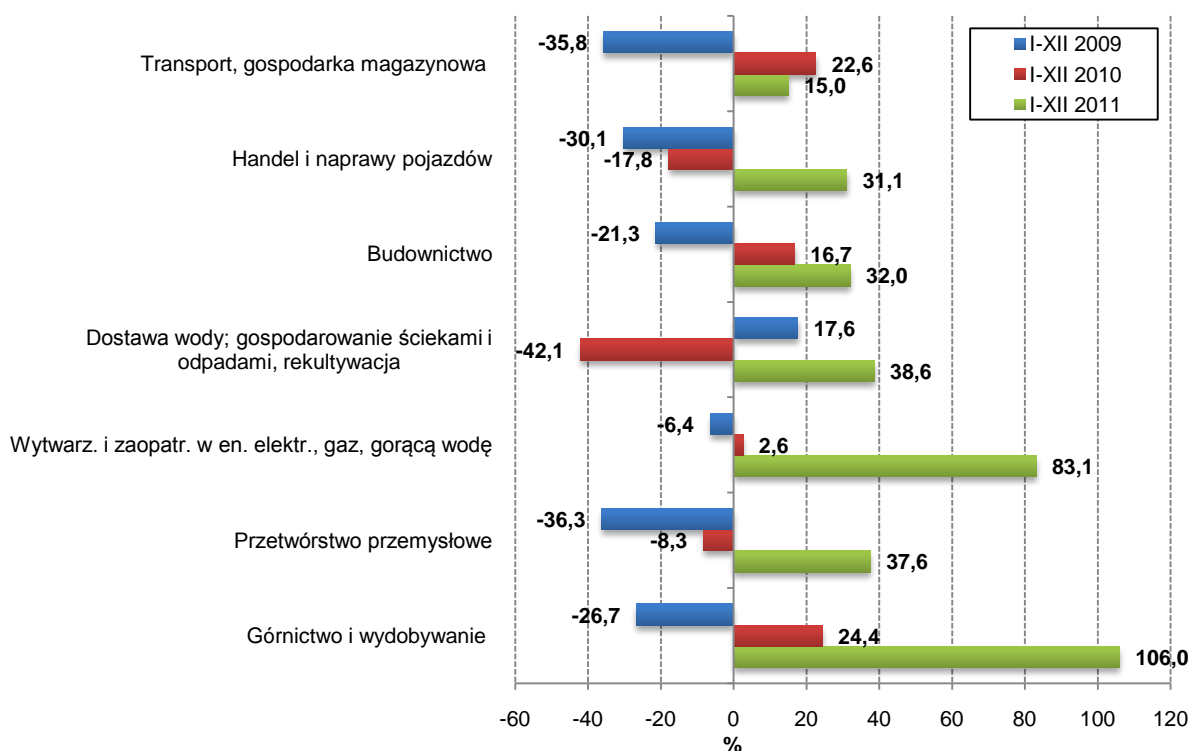
³ Dane o nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

o 38,2%. W latach 2007-2011 rok 2010 był jedynym, w którym zanotowano spadek nakładów na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia. Wówczas w skali roku zanotowano w omawianej grupie środków trwałych niższy poziom nakładów inwestycyjnych o 7,3%, jednak w 2011 r. o 54,2% więcej niż w roku 2010 r.

Największa zamiana w strukturze nakładów inwestycyjnych na środki trwałe na przestrzeni analizowanych lat wystąpiła w grupie maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia. W 2011 r. ten rodzaj środka trwałego stanowił 49,4% ogółu środków trwałych (wzrost o 11,6 pkt proc. w stosunku do 2007 r.). Udział nakładów na budynki i budowle był zbliżony (wzrost o 1,1 pkt proc.), zmalał natomiast udział nakładów z przeznaczeniem na środki transportu (spadek o 2,4%).

Najwięcej nakładów inwestycyjnych w 2011 r. w Małopolsce poniosły przedsiębiorstwa działające w sekcjach: *Przetwórstwo przemysłowe* (32,8% ogółu badanych przedsiębiorstw), *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (24,8%) oraz *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* (17,2%).

Wykr. 11. Nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w województwie małopolskim w 2010 r. (w cenach bieżących). Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego w %

Źródło: Opracowanie własne

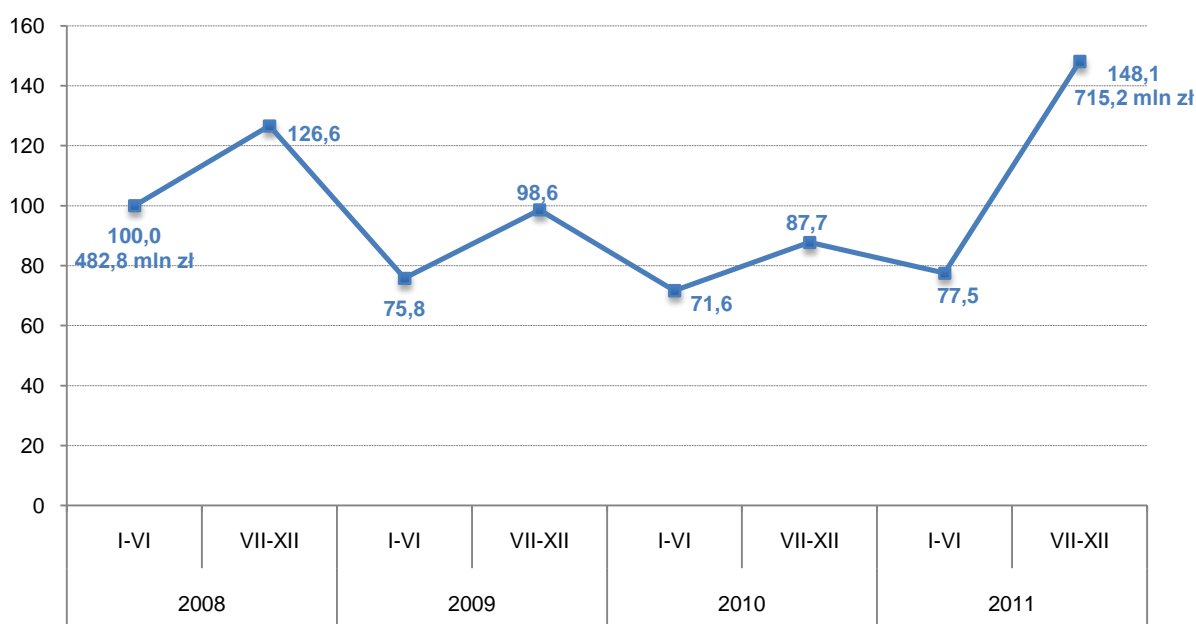
Wzrost nakładów w ujęciu rocznym (wykres 11) notowano w: *Górnictwie i wydobywaniu* (o 106,0%), *Wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę*

wodną i gorącą wodę (o 83,1%), *Dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji* (o 38,6%), *Przetwórstwie przemysłowym* (o 37,6%), *Budownictwie* (o 32,0%), *Handlu; naprawie pojazdów samochodowych* (31,1%), *Transporcie i gospodarce magazynowej* (15,0%). Spadek nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2010 r. odnotowano w sekcji *Informatyka i komunikacja* (o 5,2%).

Ze względu na dostępność danych o nakładach inwestycyjnych w sektorze przedsiębiorstw wyniki dotyczące średnich miesięcznych wartości nakładów inwestycyjnych w sektorze przedsiębiorstw prezentowane są w ujęciu półrocznym (wykres 12).

Średnie miesięczne nakłady na inwestycje (w cenach bieżących) w I półroczu 2011 r. były wyższe od wielkości dla analogicznego półrocza roku poprzedniego o 8,2%. W drugiej połowie 2011 r. również zanotowano ich wzrost (o 68,9% więcej niż w II półroczu 2010 r.)

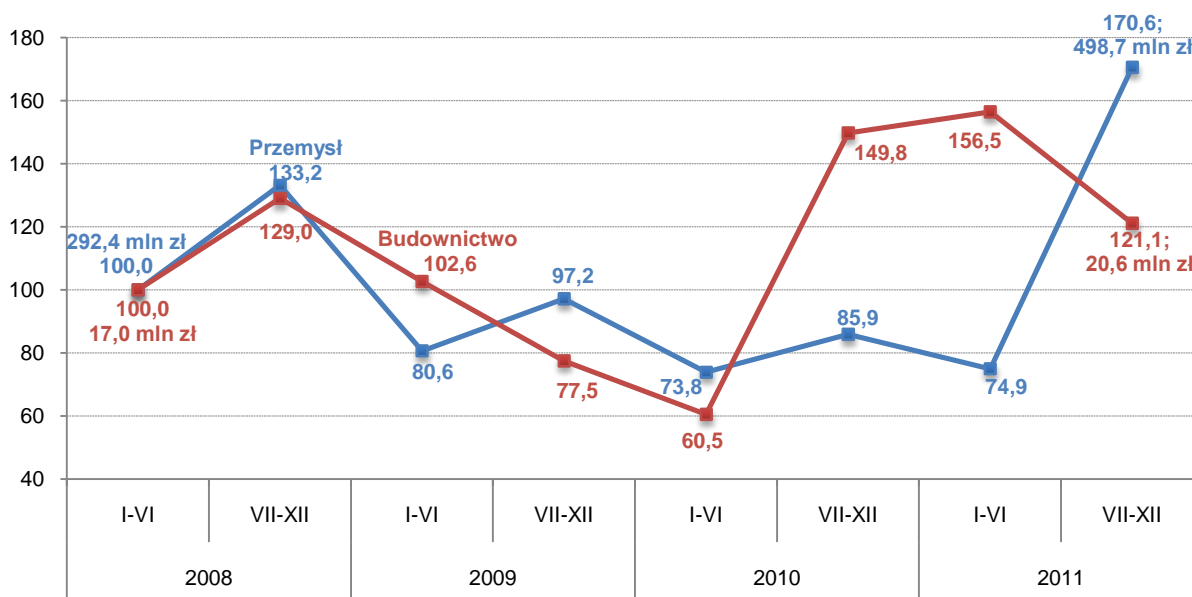
Wykr. 12. Dynamika średnich miesięcznych wartości nakładów inwestycyjnych w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (podstawa stała: I-VI 2008 = 100)

Źródło: Opracowanie własne

W II półroczu 2011 r. średnie miesięczne nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach działających w sekcji *Przemysł ogółem* osiągnęły wartość 498,7 mln zł (wykres 13). Spośród sekcji składających się na *Przemysł ogółem* niższą aktywność inwestycyjną w II półroczu 2011 r. obserwowano w *Górnictwie i wydobywaniu*, gdzie średnie miesięczne nakłady na inwestycje wyniosły 6849,2 tys. zł, wobec 16233,2 tys. zł dla I półrocza.

Wykr. 13. Dynamika średnich miesięcznych wartości nakładów inwestycyjnych w przemyśle i budownictwie w województwie małopolskim (podstawa stała: I-VI 2008 = 100)

Źródło: Opracowanie własne

Tabl. 4. Średnie miesięczne nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w województwie małopolskim

Okres		Przemysł					Budow- nictwo	Handel i naprawy pojazdów	Transport, gospodar- ka magazy- nowa
		Razem	w tym:						
			Górnictwo i wydoby- wanie	Przetwórstwo przemys- łowe	Wytwarza- nie i zaopa- trywanie w en. elektr., gaz	Dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i odpad.			
w tysiącach złotych									
2008	I-VI	292354,8	6167,2	198705,3	60855,3	26627,0	16977,7	111925,5	31780,8
	VII-XII	389372,2	6121,5	245959,2	92714,3	44577,2	21902,3	136402,7	19239,5
2009	I-VI	235752,2	4248,8	149542,8	47186,0	34774,5	17427,5	70416,3	10647,7
	VII-XII	284087,2	4761,5	133801,5	96538,5	48985,7	13152,5	103062,7	22104,3
2010	I-VI	215899,8	6410,3	136296,5	54281,2	18911,8	10271,3	72945,5	10735,5
	VII-XII	284087,2	4761,5	133801,5	96538,5	48985,7	13152,5	103062,7	22104,3
2011	I-VI	219102,0	16233,2	136739,0	49723,8	16406,0	26566,0	71109,8	22635,8
	VII-XII	498686,2	6849,2	220693,3	220291,2	50852,5	20566,2	115738,7	23551,5

Źródło: Opracowanie własne

W 2011 r. w regionie inwestorzy rozpoczęli realizację 45,8 tys. nowych inwestycji (o 15,1% więcej niż w roku poprzednim) o łącznej wartości kosztorysowej 2597,4 mln zł (wzrost o 10,9%). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się o 16,2%, a ich wartość kosztorysowa wzrosła o 6,0%.

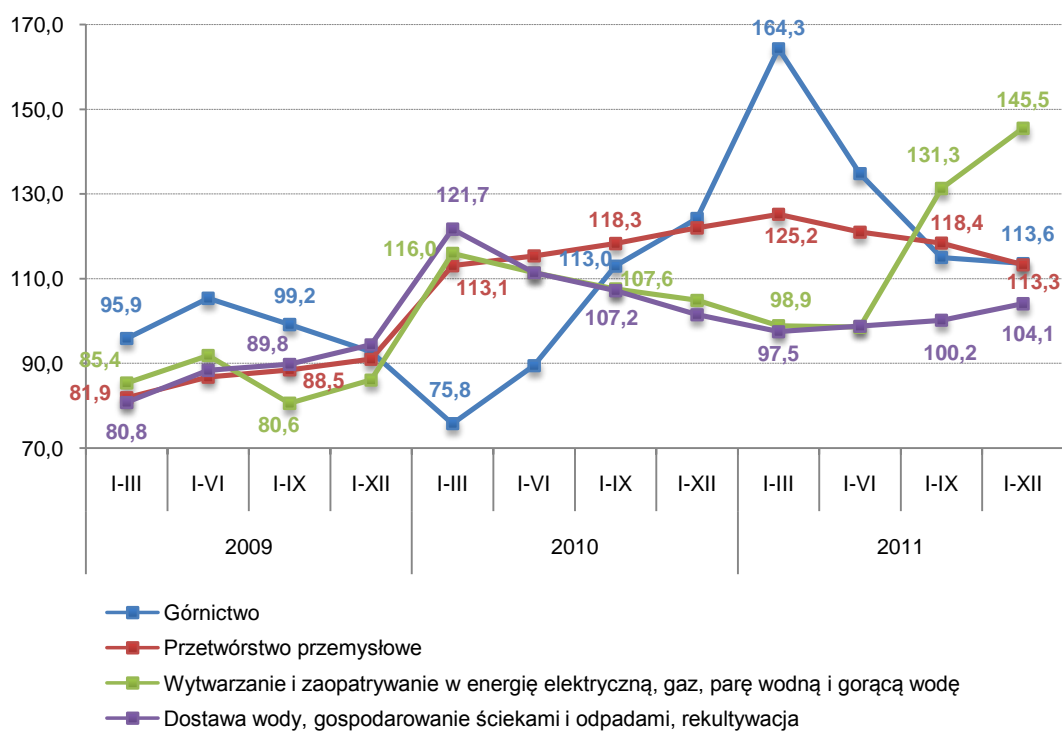
Rozdział 4. Produkcja sprzedana przemysłu i budownictwa

Przemysł

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim w całym 2011 roku wyniosła 71403,3 mln zł, co stanowiło 6,5% wartości produkcji sprzedanej przemysłu w Polsce. Małopolska zajmowała pod tym względem 6 miejsce wśród wszystkich województw. Porównując wartość produkcji sprzedanej przemysłu w okresie I-IV kwartał b.r. do analogicznego okresu roku 2010 można było zaobserwować jej wzrost o 22,5% (w cenach bieżących), podczas gdy w skali całego kraju wzrost wyniósł 15,8%.

Wzrost przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług (w cenach bieżących) odnotowano w okresie I-IV kwartał 2011 roku we wszystkich sekcjach PKD należących do przemysłu, przy czym najwyższy w *Wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* - o 48,8% w porównaniu do okresu I-IV kwartał 2010 roku. W sekcji *Górnictwo i wydobywanie* sprzedaż wzrosła o 20,4%. W *Przetwórstwie przemysłowym* wzrost wyniósł 20,2% a w *Dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji* o 16,7%.

Wykr. 14. Dynamika wartości produkcji sprzedanej w województwie małopolskim według sekcji przemysłu (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)

Źródło: Opracowanie własne

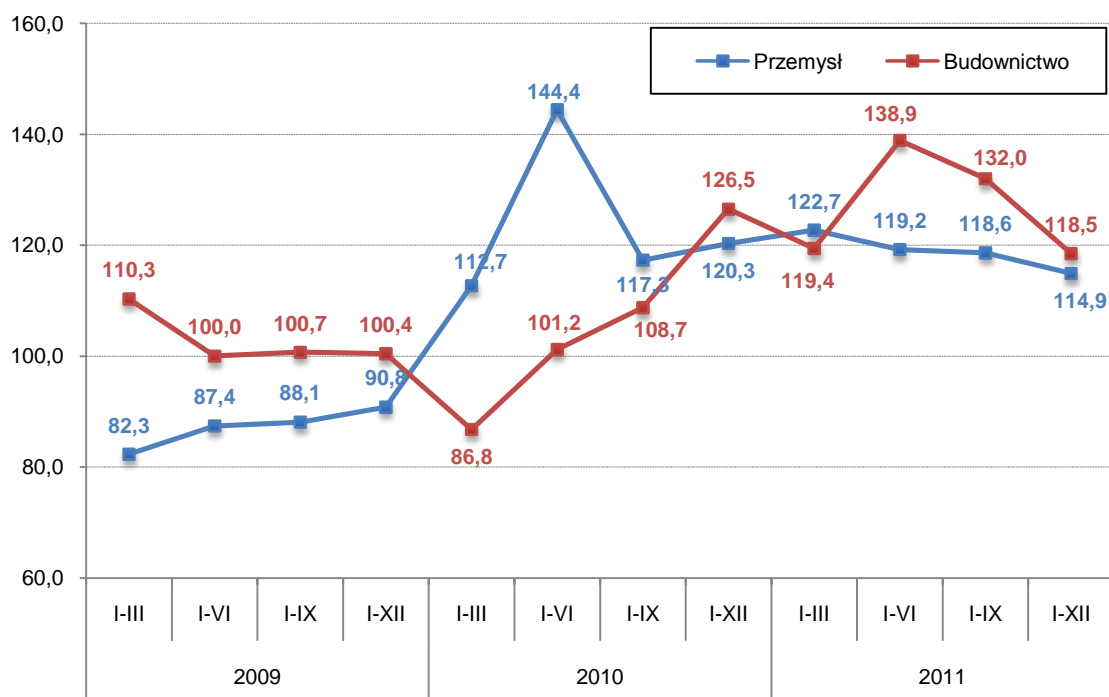
Budownictwo

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w województwie małopolskim wyniosła w okresie I-IV kwartał bieżącego roku 16727,5 mln zł, co stanowiło 8,9% wartości produkcji sprzedanej w całym kraju. Małopolska pod tym względem znajdowała się na 4 miejsce wśród wszystkich województw.

Przychody ze sprzedaży dóbr i usług (w cenach bieżących) w budownictwie w okresie I-IV kwartał b.r. były wyższe o 18,5% od uzyskanych w analogicznym okresie ubiegłego roku. Szczególnie wysoki był w omawianym okresie wzrost przychodów ze sprzedaży w *produkcji budowlano-montażowej* – o 30,8% w porównaniu do okresu I-IV kwartał 2010 roku. Wartość *produkcji budowlano-montażowej* stanowiła w okresie I-IV kwartał 2011 roku 55,1% całej wartości produkcji sprzedanej budownictwa.

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa ulegała w województwie małopolskim silnym wahaniom w ujęciu kwartalnym. Pierwszy kwartał cechowała zazwyczaj najniższa jej wartość, największa była natomiast obserwowana w ostatnim kwartale roku.

Wykr. 15. Dynamika wartości produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa w województwie małopolskim (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 5. Rynek pracy

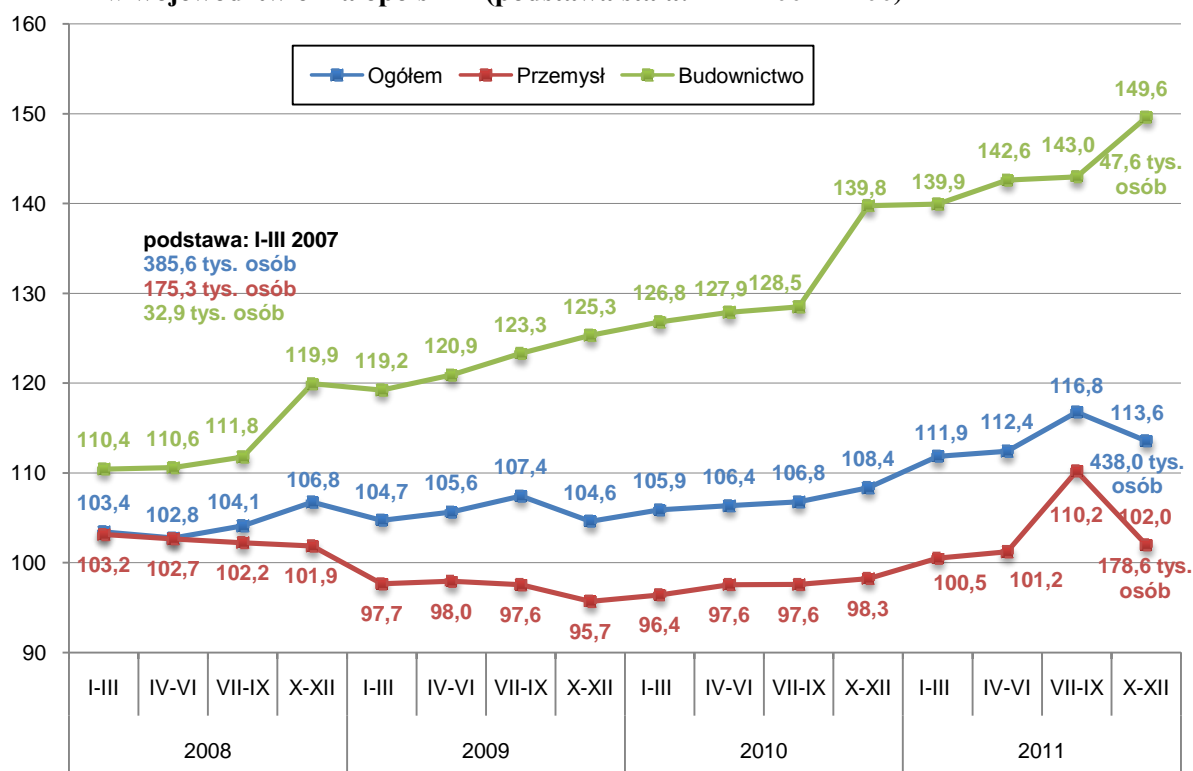
W okresie styczeń-grudzień 2011 r. na rynku pracy województwa małopolskiego w relacji do roku poprzedniego zaobserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, którego tempo było szybsze niż w kraju. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 438,4 tys., zwiększyło się tym samym o 6,4% w skali roku (wobec wzrostu rzędu 1,2% przed rokiem). W kraju przeciętne zatrudnienie w relacji do analogicznego okresu ubiegłego roku było wyższe o 3,2%. Wzrost zatrudnienia w Małopolsce miał miejsce w większości sekcji PKD (z wyjątkiem sekcji *Górnictwo i wydobywanie* oraz *Administrowanie i działalność wspierająca*). Jednocześnie zwiększyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych, zwiększeniu uległa także stopa bezrobocia, a do urzędów pracy zgłoszono znacznie mniej ofert zatrudnienia. W końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego wyniosła 145,1 tys. osób, tym samym zwiększyła się w ujęciu rocznym o 2,0%, czyli o 2,9 tys. osób. Stopa bezrobocia wyniosła w tym okresie 10,5% i była o 0,1 pkt proc. wyższa niż rok wcześniej. W tym samym czasie w skali kraju stopa bezrobocia wyniosła 12,5% i wzrosła o 0,2 pkt proc. w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2010 r. W ujęciu regionalnym województwo małopolskie zachowało tym samym czwartą lokatę za województwami: wielkopolskim (9,2%), mazowieckim (9,9%) i śląskim (10,1%).

Zatrudnienie

W IV kwartale 2011 r. przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 438,0 tys. osób. W *Przemyśle* zatrudnionych było 178,6 tys. osób, a w *Budownictwie* 47,6 tys. W odniesieniu do stanu sprzed roku zatrudnienie ogółem wzrosło o 4,8%, w *Przemyśle* o 3,8%, natomiast w *Budownictwie* o 7,0% (wykres 16).

W całym 2011 roku nie zdołał utrzymać się trend z roku 2010, kiedy przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw z kwartału na kwartał regularnie rosło. Co prawda w stosunku do IV kwartału 2010 r. zatrudnienie w I kwartale 2011 r. wzrosło łącznie o 3,2%, w II kwartale 2011 r. w stosunku do I kwartału o 0,5%, a w III kwartale w odniesieniu do II kwartału o 3,9%, ale w ostatnim kwartale 2011 r. nastąpił spadek o 2,7% względem III kwartału. W poszczególnych sekcjach gospodarki przeciętne miesięczne zatrudnienie zwiększyło się w IV kwartale 2011 r. w ujęciu rocznym odpowiednio m.in. w sekcjach *Handel i naprawa pojazdów*, *Transport i gospodarka magazynowa* i *Informacja i komunikacja*, spadło natomiast m.in. w sekcji *Zakwaterowanie i gastronomia*.

Wykr. 16. Dynamika przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2007 = 100)

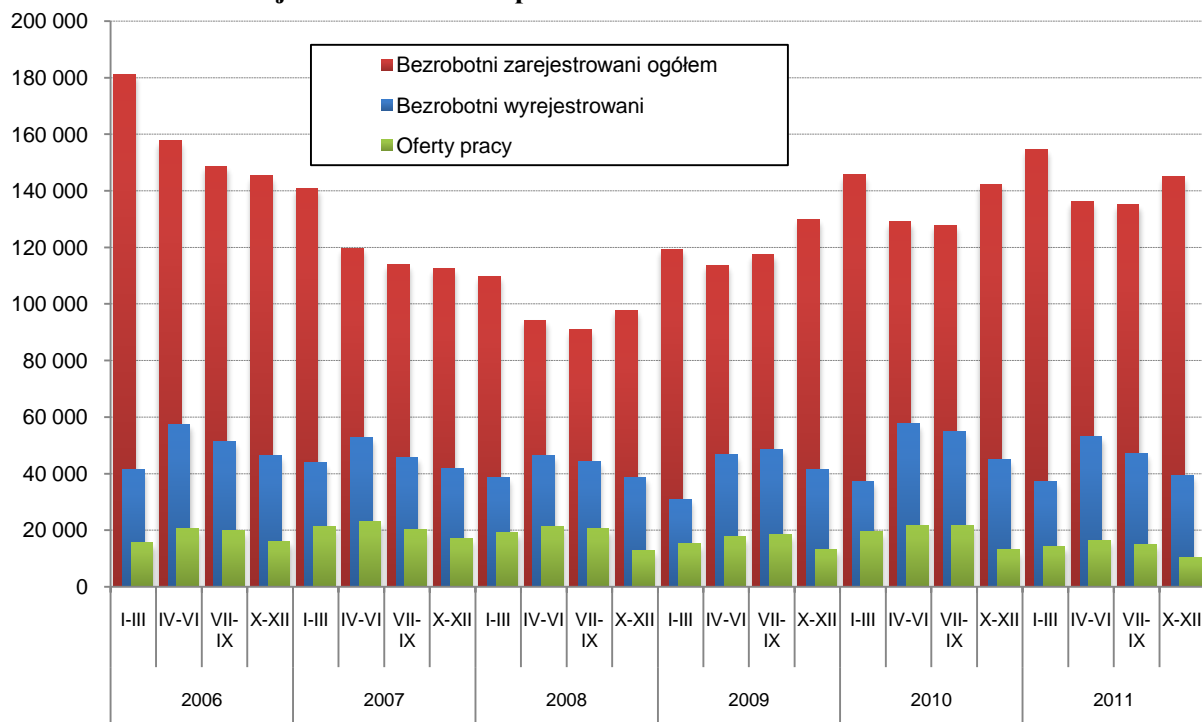
Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie

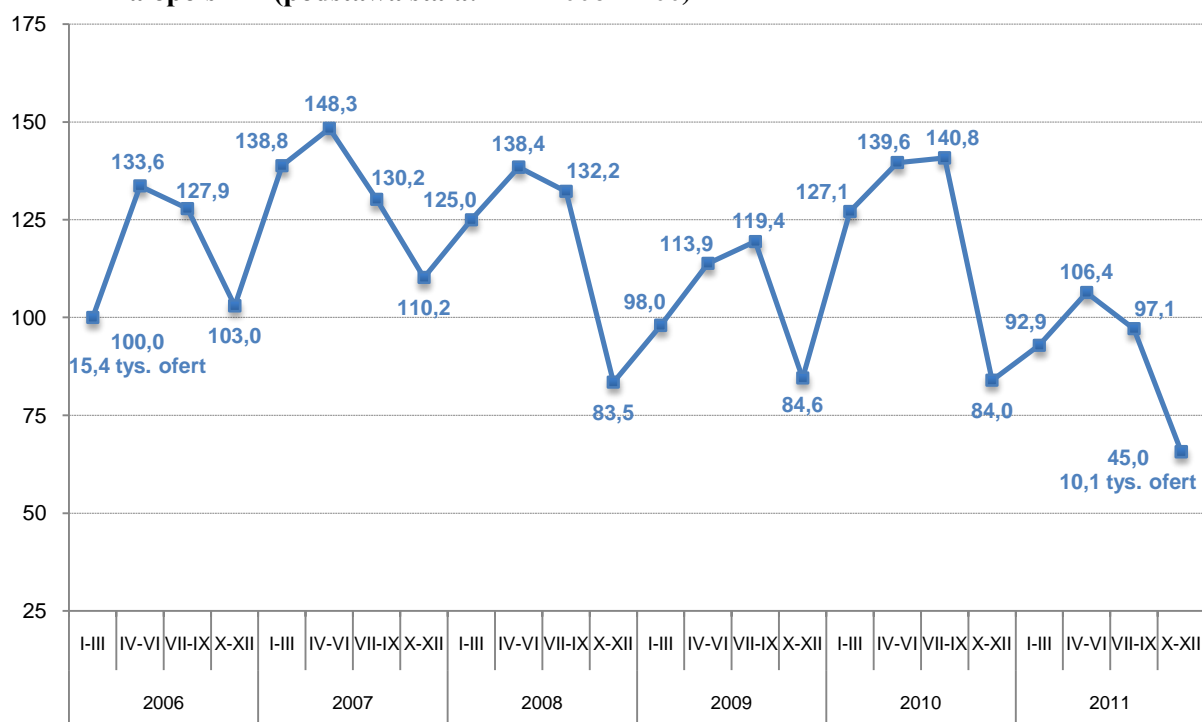
W okresie styczeń-grudzień 2011 r. w urzędach pracy województwa małopolskiego zarejestrowano 180,0 tys. nowych bezrobotnych, a zatem ich liczba obniżyła się o 13,0% w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. Jednocześnie z ewidencji urzędów pracy wyłączono w tym czasie o 9,0% osób mniej niż w roku 2010 (w czterech kwartałach 2011 r. zostało wyrejestrowanych 177,1 tys. osób, zaś w czterech kwartałach 2010 r. 194,6 tys.). Odsetek osób wykreślonych z rejestrów z powodu podjęcia pracy wyniósł 45,8% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych wobec 41,4% rok wcześniej. Stopa bezrobocia rosła wolniej niż w 2010 r.

W samym IV kwartale 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 49,3 tys. nowych bezrobotnych, tj. o 6,4% więcej niż w III kwartale 2011 r. i 17,0% mniej niż w IV kwartale 2010 r. Z ewidencji w IV kwartale 2011 r. wyłączono zaś 39,5 tys. osób, czyli o 16,4% mniej niż w III kwartale i o 12,2% mniej niż przed rokiem. Z powodu podjęcia pracy wyrejestrowanych zostało 18,4 tys. bezrobotnych (o 11,3% mniej niż w III kwartale 2011 r. i 8,1% mniej niż w IV kwartale 2010 r.), co stanowi 46,6% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych.

Wykr. 17. Bezrobocie rejestrowane w Małopolsce

Źródło: Opracowanie własne

Wykr. 18. Dynamika liczby ofert pracy dla bezrobotnych w urzędach pracy w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2006 = 100)

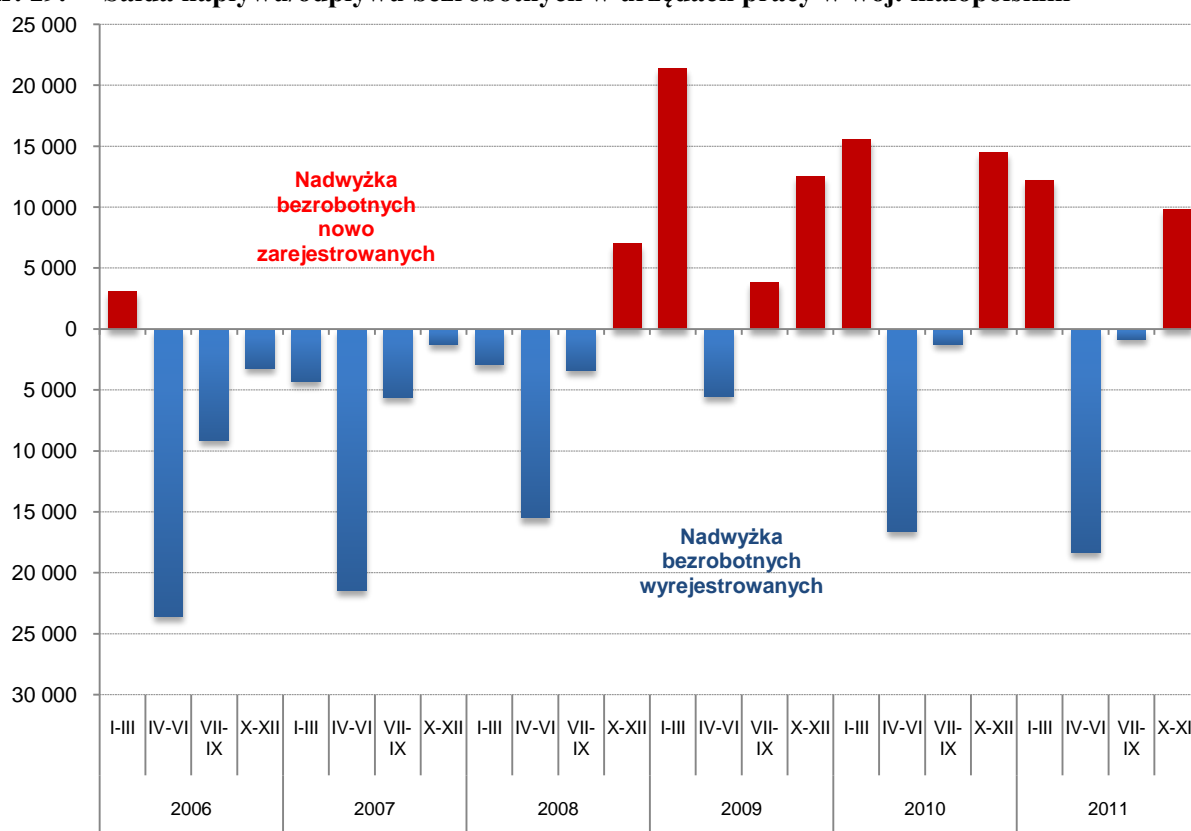
Źródło: Opracowanie własne

W końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 145,1 tys. osób i była o 7,3% wyższa niż w końcu września 2011 r. i o 2,0% wyższa niż w końcu grudnia 2010 r. (wykres 17).

Saldo napływu/odpływu bezrobotnych to różnica między liczbą bezrobotnych nowo zarejestrowanych a liczbą bezrobotnych wyrejestrowanych. Dodatnie saldo oznacza, że więcej bezrobotnych zostało zarejestrowanych niż wyrejestrowanych. Ujemne saldo wskazuje, że więcej bezrobotnych zostało wyrejestrowanych niż zarejestrowanych.

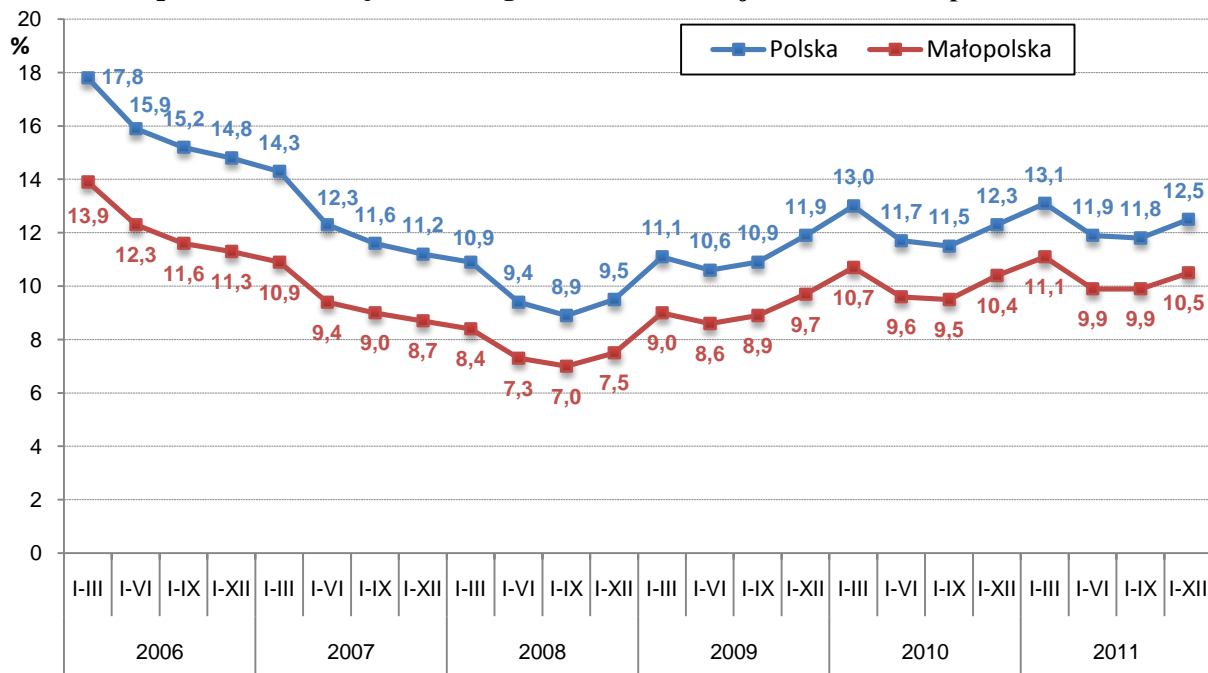
Jak pokazuje wykres 19, lata 2009-2011 były pod względem napływu bezrobotnych znacznie bardziej niekorzystne niż rok 2008 i lata poprzednie. Tylko w drugim kwartale 2009 r. oraz drugim i trzecim kwartale lat 2010 i 2011 saldo napływu/odpływu bezrobotnych było ujemne, przy czym w trzecim kwartale lat 2010 i 2011 nadwyżka bezrobotnych wyrejestrowanych nad nowo zarejestrowanymi była niewielka. Wysokie były natomiast dodatnie wartości salda w pierwszych i ostatnich kwartałach lat 2009-2011. Nadwyżka nowo zarejestrowanych bezrobotnych nad bezrobotnymi wyrejestrowanymi w IV kwartale 2011 r. wyniosła 9,9 tys. i była szóstą co do wielkości w całym badanym okresie.

Wykr. 19. Salda napływu/odpływu bezrobotnych w urzędach pracy w woj. małopolskim

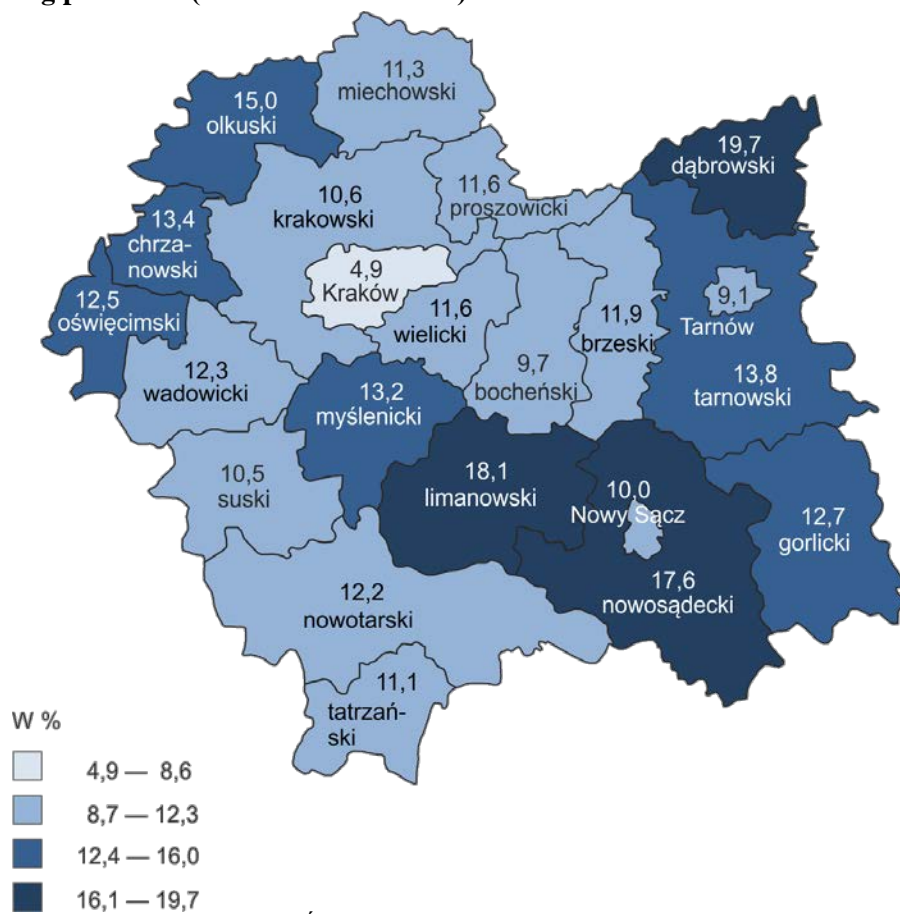
Źródło: Opracowanie własne

Wykr. 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i w województwie małopolskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania MPiPS-01

Wykr. 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w IV kwartale 2011 r. w województwie małopolskim według powiatów (stan w końcu okresu)

Źródło: Opracowanie własne

Stopa bezrobocia w województwie małopolskim podlega podobnym do średniej krajowej wahaniom, utrzymując się jednocześnie stale na niższym od niej poziomie. W IV kwartale 2011 r. różnica wyniosła 2,0 pkt proc. na korzyść Małopolski (wykres 20).

Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 14,8 pkt proc. i w skali roku zwiększyła się o 0,4 pkt proc. Najwyższą stopę bezrobocia w regionie odnotowano na koniec grudnia 2011 r., podobnie jak przed kwartałem, w powiatach: dąbrowskim (19,7%), limanowskim (18,1%) i nowosądeckim (17,6%). Jednocześnie we wszystkich tych powiatach stopa bezrobocia wzrosła w stosunku do stanu z końca września 2011 r. – wzrosty wyniosły odpowiednio: 1,5 pkt proc. (powiat dąbrowski), 1,3 pkt proc. (powiat limanowski) i 1,5 pkt proc. (powiat nowosądecki). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano natomiast ponownie w Krakowie, gdzie wyniosła ona 4,9% wzrastając tym samym o 0,3 pkt proc. w stosunku do poprzedniego kwartału i o 0,2 pkt proc. względem stanu sprzed roku (wykres 21).

W skali roku stopa bezrobocia wzrosła w większości powiatów w województwie (w 14 spośród wszystkich 22 powiatów i miast na prawach powiatu) – najsilniej w powiecie miechowskim (o 2,0 pkt proc.), a także olkuskim i dąbrowskim (po 0,9 pkt proc.), wielickim (o 0,8 pkt proc.) oraz tatrzańskim i bocheńskim (po 0,7 pkt proc.). Największe spadki odnotowano z kolei w powiatach: gorlickim (o 2,2 pkt proc.), limanowskim (o 1,4 pkt proc.) i nowosądeckim (o 1,1 pkt proc.). W powiatach nowosądeckim i brzeskim wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku. W trzynastu spośród powiatów i miast na prawach powiatu województwa małopolskiego liczba zarejestrowanych bezrobotnych przekroczyła próg 5 tys. osób, a w trzech z nich była wyższa od 10 tys. osób.

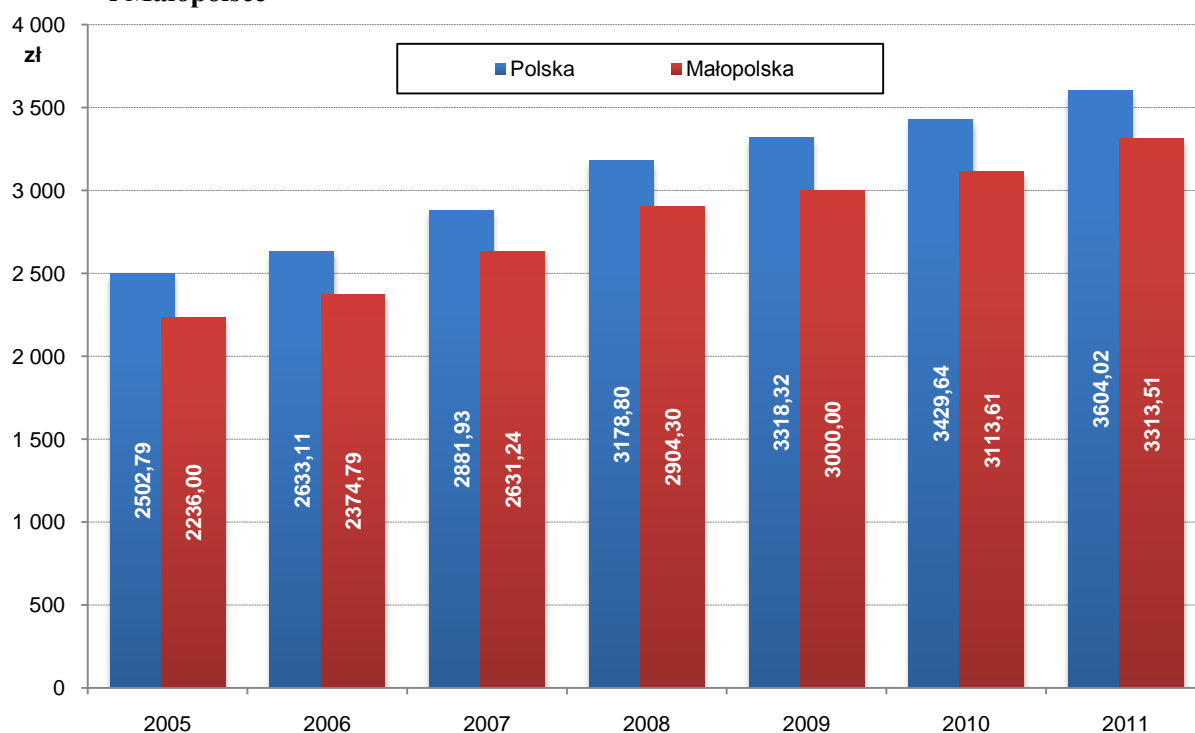
Na koniec grudnia 2011 r. mediana stopy bezrobocia w małopolskich powiatach i miastach na prawach powiatu wyniosła 12,1%, co oznacza, że 11 powiatów województwa miało stopę bezrobocia niższą niż 12,1%, zaś pozostałe 11 wyższą od tej wartości. Dla porównania przed kwartałem wartość mediany w województwie wyniosła 11,2%, a na koniec grudnia 2010 r. 11,9%, natomiast mediana stopy bezrobocia we wszystkich polskich powiatach i miastach na prawach powiatu wynosiła w analogicznych okresach czasu odpowiednio: 14,5% (koniec grudnia 2011 r.), 13,7% (koniec września 2011 r.) i 14,2% (koniec grudnia 2010 r.).

Rozdział 6. Wynagrodzenia

W 2011 r. średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim osiągnęło poziom 3313,51 zł, co dało 6,4% wzrost w odniesieniu do roku 2010. Tym samym tempo wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Małopolsce było wyższe niż rok wcześniej - w 2010 r. wzrosło o 3,8% w stosunku rocznym.

Z kolei w Polsce średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w tym czasie o 5,1% i wyniosło w 2011 r. 3604,02 zł (wykres 22).

Wykr. 22. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w Polsce i Małopolsce

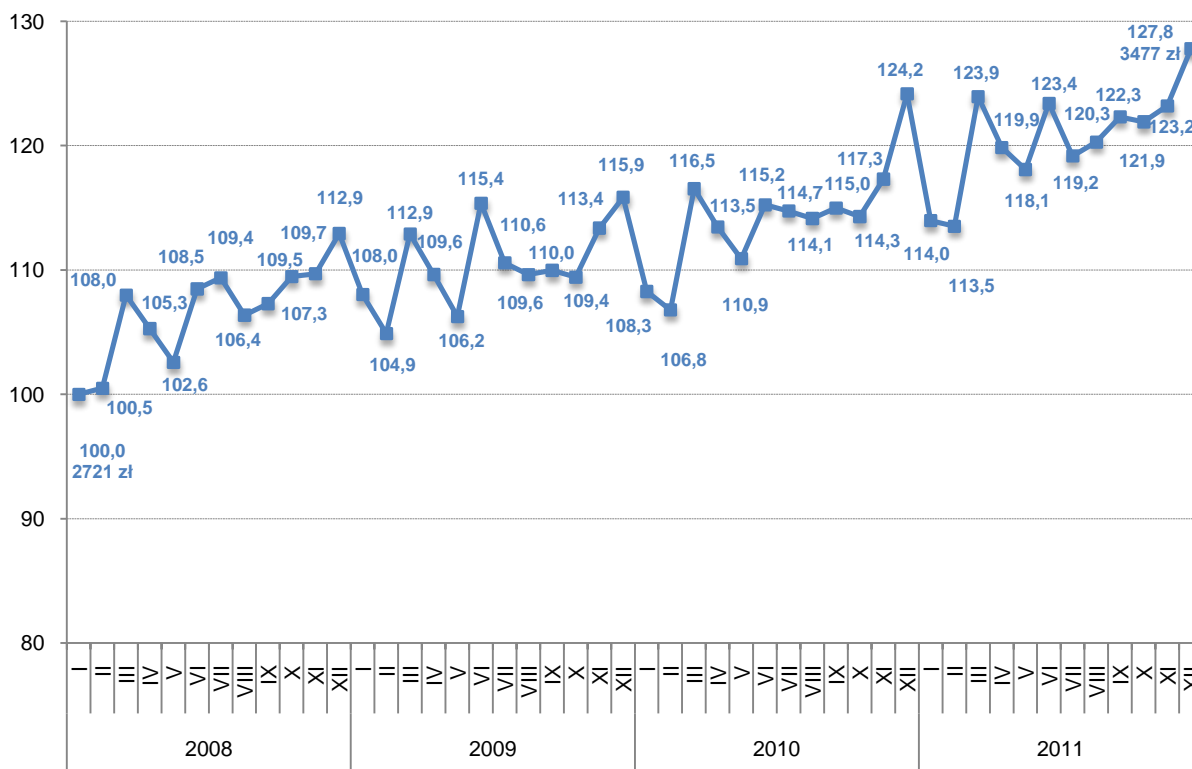
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania DG-1

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (w zł)

Okres	2008	2009	2010	2011
I	2 720,99	2 939,21	2 946,10	3 100,99
II	2 734,18	2 854,04	2 905,67	3 088,65
III	2 938,15	3 071,85	3 170,94	3 372,49
IV	2 864,73	2 983,11	3 087,33	3 261,12
V	2 790,98	2 891,01	3 017,75	3 213,02
VI	2 951,53	3 139,11	3 135,70	3 357,63
VII	2 975,88	3 008,51	3 122,05	3 242,56
VIII	2 894,20	2 982,94	3 105,77	3 273,04
IX	2 919,45	2 992,18	3 128,69	3 328,06
X	2 978,78	2 977,29	3 109,86	3 317,28
XI	2 984,70	3 084,70	3 191,89	3 352,03
XII	3 072,78	3 152,31	3 378,53	3 477,36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania DG-1

Wykr. 23. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (podstawa stała: I 2008=100)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania DG-1

W poszczególnych miesiącach IV kwartału 2011 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wahało się pomiędzy 3,3 tys. zł, a 3,5 tys. zł. W grudniu 2011 r. średnie wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim wyniosło 3477,36 zł, co stanowiło 86,4% średniej krajowej. W odniesieniu do listopada 2011 r. wynagrodzenie zwiększyło się o 3,7%, natomiast w ujęciu rocznym było

wyższe o 2,9%. Przeciętne wynagrodzenie w kraju wyniosło 4022,65 zł, w porównaniu z poprzednim miesiącem jego wartość wzrosła o 9,3%, natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. wzrosła o 4,4% (tablica 5).

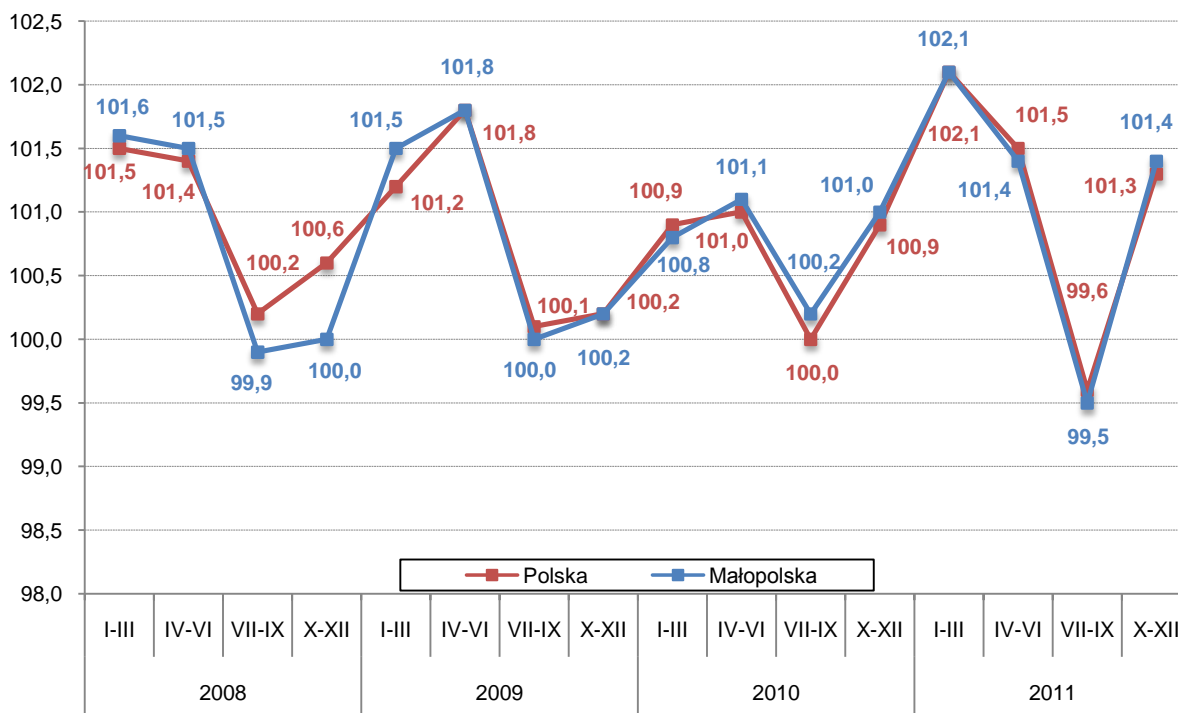
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odnotowana w grudniu 2011 r. wyniosła 127,8%, oznacza to wzrost wspomnianego wynagrodzenia o 27,8% w porównaniu ze styczniem 2008 r. (wykres 23).

Rozdział 7. Konsumpcja

Począwszy od roku 2008 wielkość wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla województwa małopolskiego kształtowała się na podobnym poziomie jak dla całego kraju. Największa różnica widoczna była w ostatnich kwartałach 2008 roku, kiedy to inflacja krajowa przewyższyła inflację w Małopolsce.

W I kwartale 2011 r. zanotowano identyczną wielkość wskaźnika inflacji zarówno dla Polski, jak i województwa. W II i III kwartale omawiany wskaźnik w województwie małopolskim był nieznacznie niższy od wskaźnika odnotowanego dla Polski. Natomiast w IV kwartale można było zaobserwować odmienną sytuację - wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim był wyższy od wskaźnika inflacji i wynosił 101,4%. W porównaniu z III kwartałem 2011 r. nastąpił wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w Polsce i w Małopolsce odpowiednio o 1,3% i 1,4%.

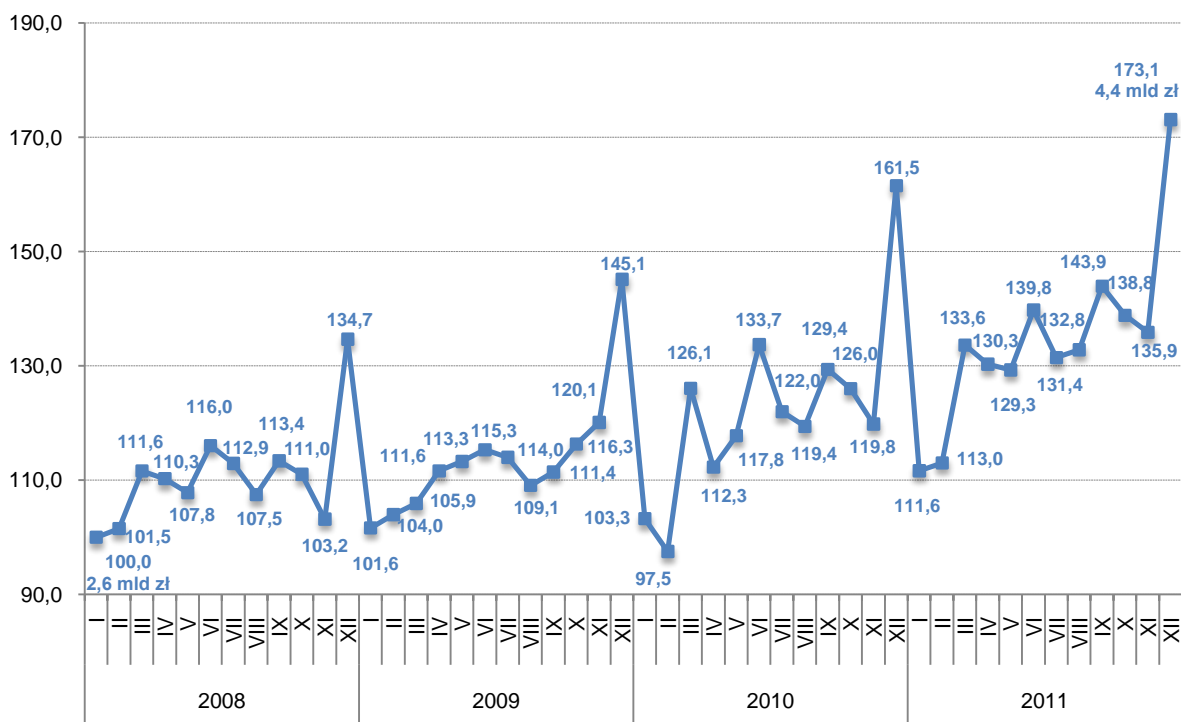
Wykr. 24. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim i w Polsce (poprzedni kwartał = 100)

Źródło: Opracowanie własne

Wykr. 25. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów w województwie małopolskim (podstawa stała: I 2008 =100)

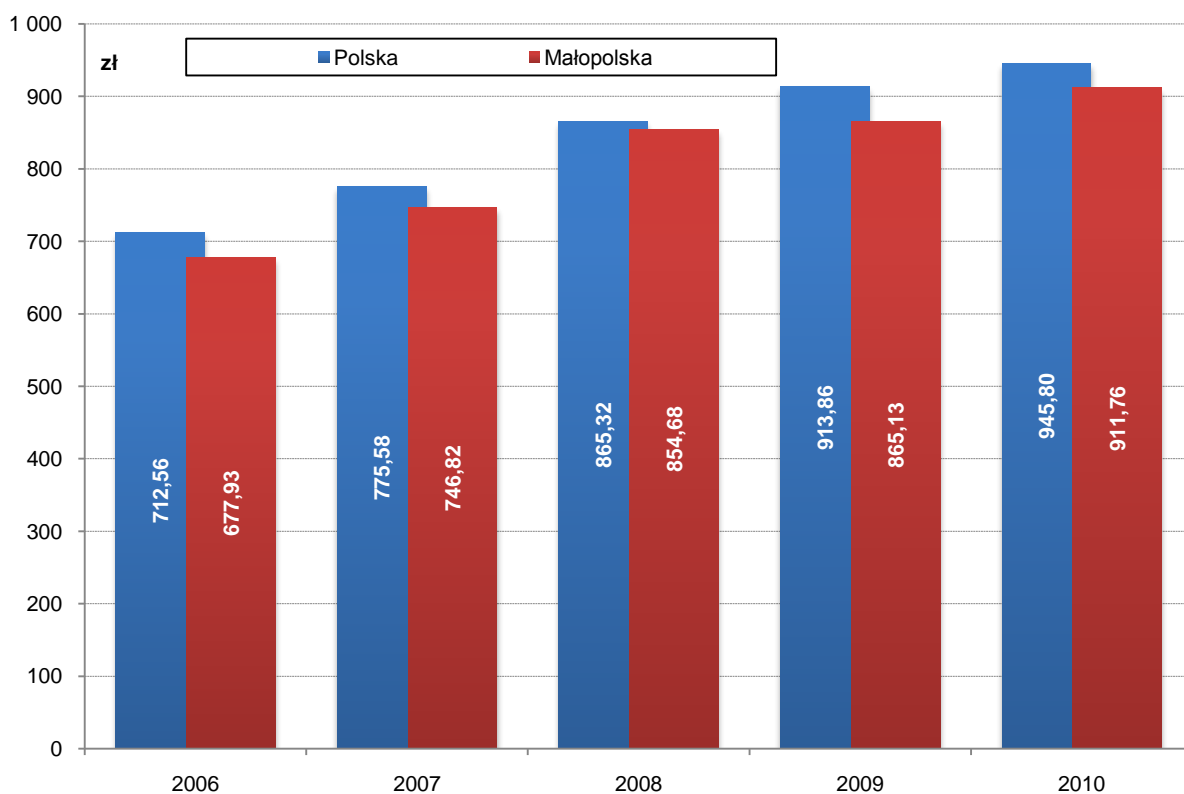
Źródło: Opracowanie własne

W miesięcznej dynamice sprzedaży detalicznej towarów można zauważyć pewną sezonowość pojawiającą się rok do roku. W ostatnich latach w miesiącu styczniu następował znaczny spadek dynamiki sprzedaży, po czym w kolejnych miesiącach widoczny był jej wzrost. Od 2010 roku w województwie małopolskim można zaobserwować ożywienie w sprzedaży detalicznej. Fakt ten może świadczyć o tym, iż mieszkańcy Małopolski przestali obawiać się kryzysu gospodarczego.

Analizując poszczególne kwartały roku 2011 można zauważyć zwiększenie wydatków mieszkańców województwa na zakup towarów na przestrzeni badanych lat. Początek roku 2011 przyniósł wzrost sprzedaży detalicznej w I kwartale o 9,6% w porównaniu do analogicznego okresu roku 2010, w II kwartale 2011 r. odnotowano wzrost na poziomie 9,8%, w III kwartale wzrost o 10,1%, natomiast w IV kwartale o 9,9%.

W grudniu 2011 r. wartość sprzedaży osiągnęła 4,4 mld zł, czyli 73,1% więcej niż w styczniu 2008 roku oraz 7,2% więcej niż w analogicznym okresie 2010 roku.

Wykr. 26. Przeciętne miesięczne wydatki na towary i usługi konsumpcyjne na 1 osobę (wartości nominalne)

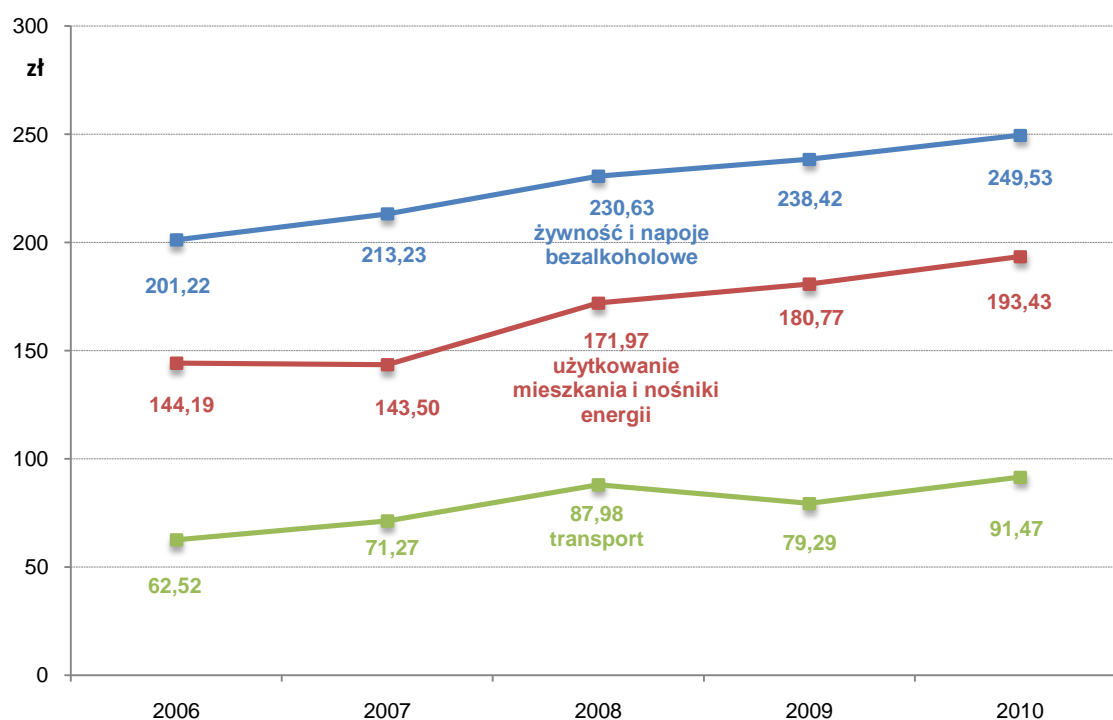

Źródło: Opracowanie własne

W 2010 r. przeciętne miesięczne wydatki na towary i usługi konsumpcyjne na 1 osobę w Małopolsce kształtowały się na poziomie 911,76 zł, co dało 5,4% wzrost w odniesieniu do roku 2009 (wykres 26). Tym samym tempo wzrostu średnich miesięcznych wydatków konsumpcyjnych na 1 osobę w województwie małopolskim było wyższe niż rok wcześniej - w 2009 r. wzrosły one niewiele, bo zaledwie o 1,2% w stosunku rocznym. Z kolei w Polsce przeciętne miesięczne wydatki konsumpcyjne na 1 osobę wzrosły w tym czasie o 3,5% i wyniosły w 2010 r. 945,80 zł.

Warto zauważyć, iż na przestrzeni analizowanych lat wielkości badanego wskaźnika charakteryzujące Małopolskę były niższe od wielkości dla Polski. Największa różnica wystąpiła w 2009 r., kiedy przeciętne wydatki konsumpcyjne w województwie małopolskim były niższe o 5,3% w porównaniu do wielkości wskaźnika dla Polski.

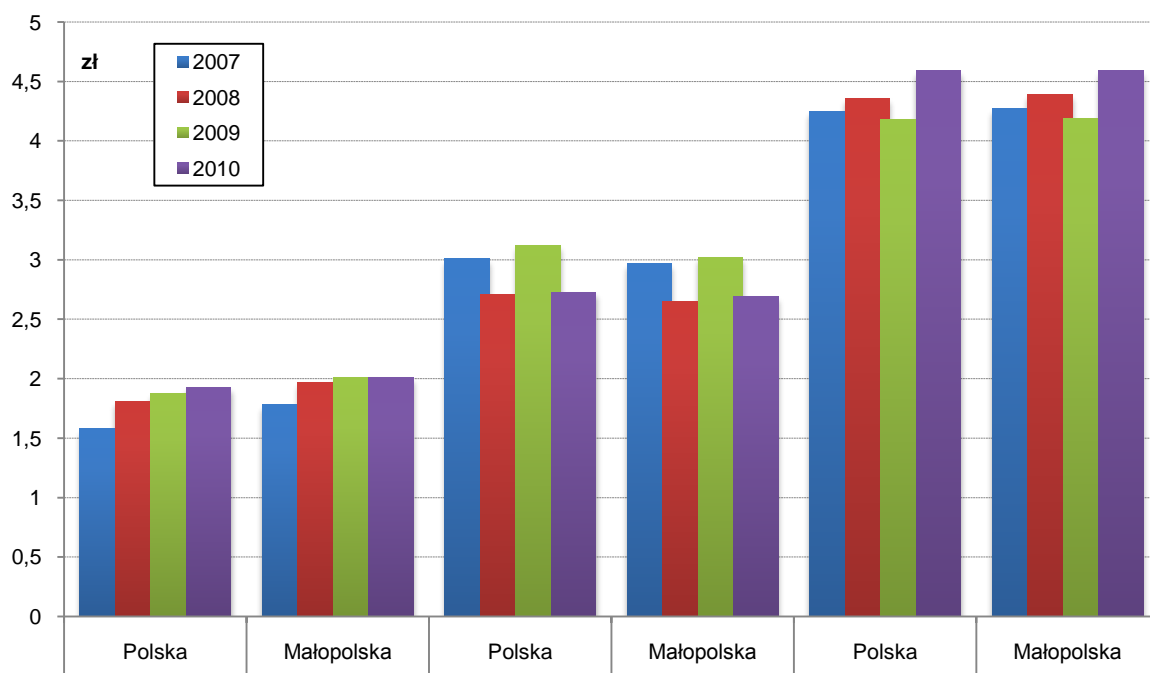
Wykr. 27. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w województwie małopolskim na niektóre towary

Źródło: Opracowanie własne

W 2010 r. można zaobserwować wzrost przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę z przeznaczeniem na żywność i napoje alkoholowe, użytkowanie mieszkania i nośniki energii oraz transport (wykres 27). W odniesieniu do roku 2009 wzrost ten wyniósł odpowiednio 4,7%, 7,0% i 15,4%.

Wykr. 28. Przeciętne miesięczne ceny detaliczne niektórych towarów i usług konsumpcyjnych z grupy Żywność i napoje bez alkoholowe i Transport

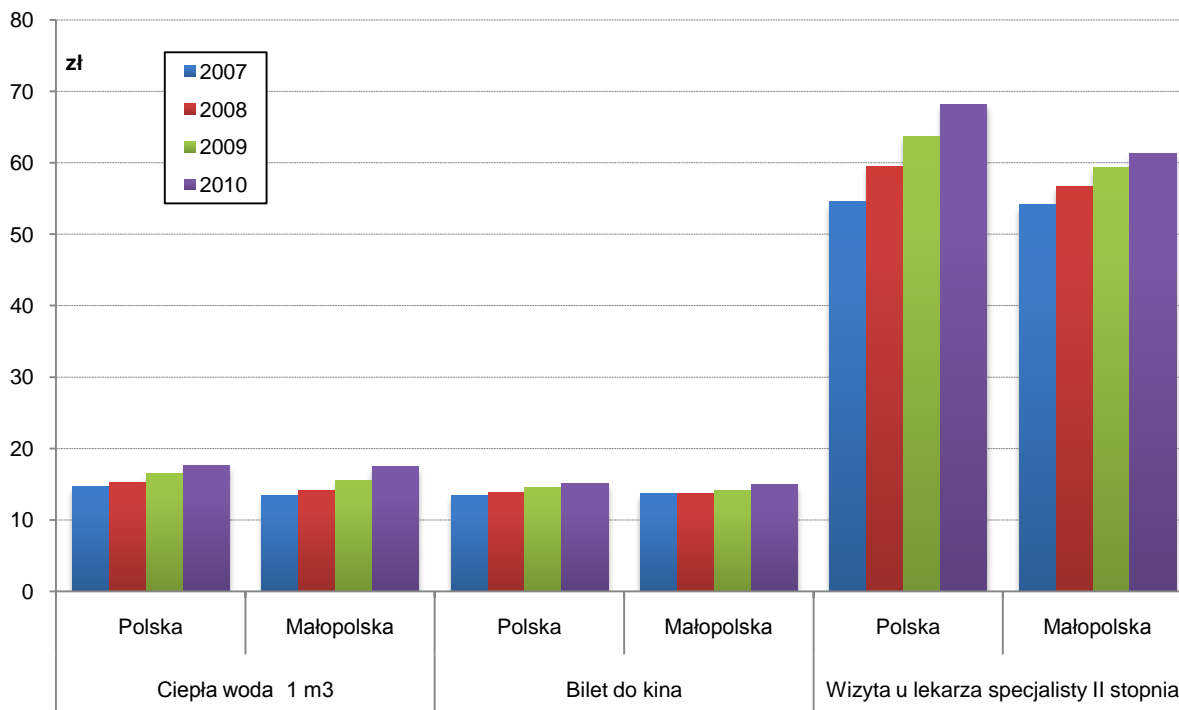

Źródło: Opracowanie własne

Porównując średnie ceny wybranych towarów konsumpcyjnych (wykres 28) można stwierdzić, że średnia cena chleba w Małopolsce jest wyższa niż w skali całego kraju. Odmienna sytuacja występuje w przypadku cukru, który w Małopolsce był w latach 2007-2010 tańszy niż w całej Polsce. Można też zauważyć, że zmiany cen następujące w czasie są zbliżone zarówno w Polsce, jak i województwie małopolskim.

W przypadku wybranego towaru z grupy *Transport* – benzyny silnikowej, jej średnia cena w 2010 roku w Małopolsce była równa średniej cenie krajowej.

Wykr. 29. Przeciętne miesięczne ceny detaliczne niektórych towarów i usług konsumpcyjnych z grupy *Mieszkanie, Zdrowie oraz Rekreacja i kultura*

Źródło: Opracowanie własne

Mieszkańcy Małopolski ponoszą nieznacznie niższe koszty związane z użyciem 1 m³ ciepłej wody w porównaniu do przeciętnej ceny ogólnokrajowej przypadającej na ten rodzaj usług (wykres 29). Istotną różnicę w cenach można dostrzec w przypadku opłat za wizytę u lekarza specjalisty II stopnia. Średnie ceny za tą usługę w Małopolsce w 2010 roku były o 10% niższe niż w skali całego kraju.

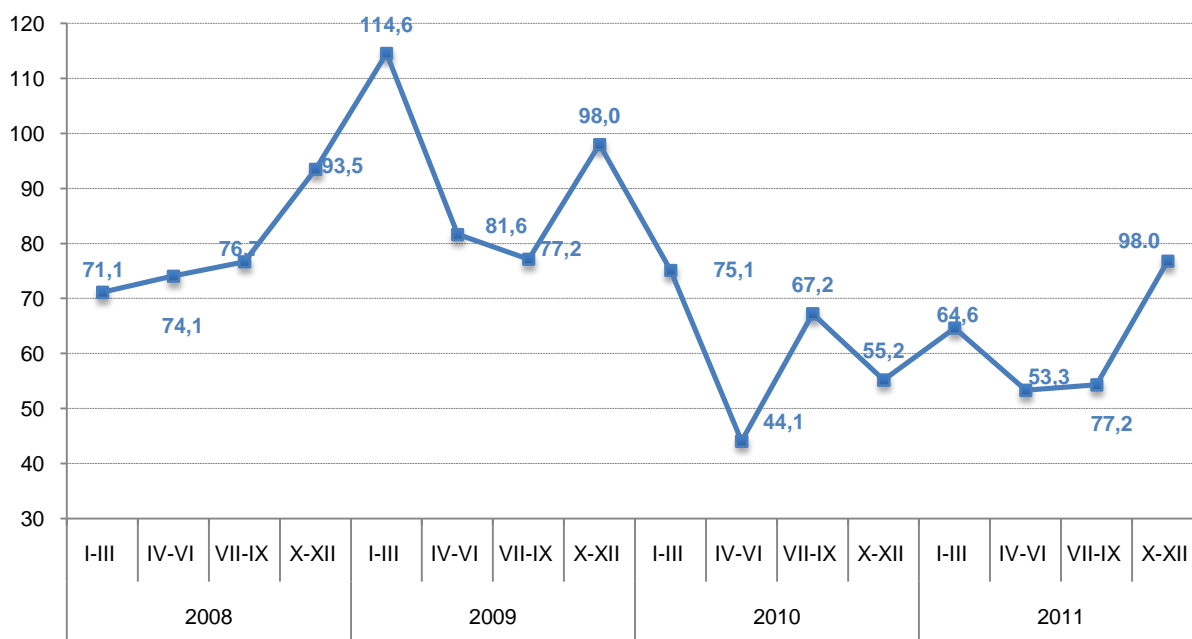
Porównując cenę biletu do kina, jako usługi z grupy *Rekreacja i kultura*, można stwierdzić, iż zarówno w Polsce, jak i województwie małopolskim, kształtują się średnio na tym samym poziomie.

Rozdział 8. Mieszkalnictwo

Według danych ostatecznych w okresie I-IV kwartał w Małopolsce oddano do użytkowania 12634 mieszkań czyli o 3,0% więcej niż w analogicznym okresie 2010 r. i 33,0% mniej w porównaniu do 2009 r. Natomiast w miesiącach styczeń – grudzień dla Polski odnotowano spadki liczby mieszkań oddanych do użytkowania odpowiednio o 3,4 % i 15,1%. W samym IV kwartale br. w Małopolsce oddano do użytkowania 3899 mieszkań czyli 39,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Ponadto, jest to blisko 1,3 razy mniejsza wartość niż w IV kwartale 2009 r. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w województwie małopolskim w miesiącach styczeń - grudzień 2011 r. stanowi 9,6% mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce, czyli o 0,6 pkt proc. więcej niż w odpowiadającym okresie 2010 r.

Wykr. 30. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania w Małopolsce (podstawa stała: I-III 2006= 100)

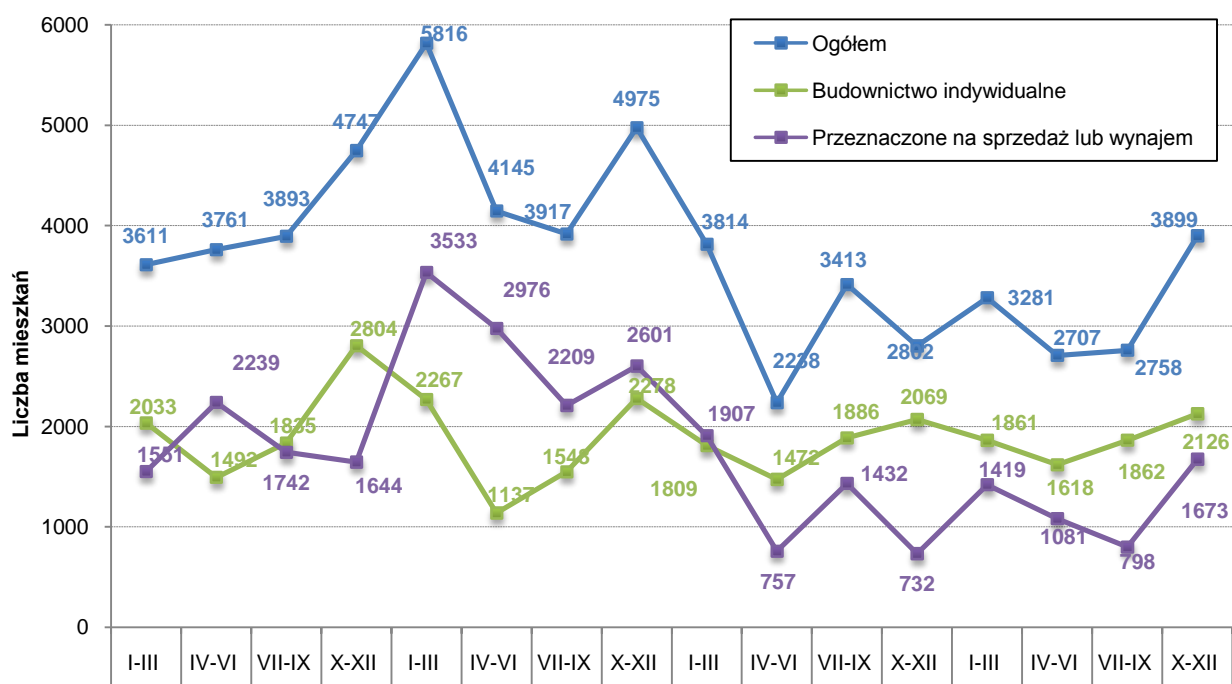
Źródło: Opracowanie własne

W IV kwartale 2011 roku w województwie małopolskim w mieszkalnictwie budownictwo indywidualne przewyższało inwestycje przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, stanowiąc 54,5% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytku. W miesiącach styczeń – grudzień udział mieszkań w ramach budownictwa indywidualnego w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytku wynosił 56,2% dla Polski i odpowiednio 61,6% dla Małopolski. Co oznacza spadek różnicy pomiędzy budownictwem indywidualnym,

a przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w stosunku do IV kwartału 2010 roku (udział ten wynosił 73,8%) ale równocześnie wzrost o 8,7 pkt proc. w porównaniu do IV kwartału 2010 r..

W okresie październik – grudzień 2011 r. mieszkań oddanych przez inwestorów indywidualnych było 2126, tj. o 2,8 % więcej niż w analogicznym okresie 2010 roku i równocześnie o 14,2% więcej niż w III kw. omawianego roku. W IV kwartale 2011 roku liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem wynosiła 1673, tj. o 128,5% więcej niż w odpowiadającym mu kwartale 2010 roku i o 109,6% w porównaniu do III kw. 2011 r. W ciągu roku w Małopolsce odnotowano wzrost o 7,5% liczby oddanych mieszkań w budownictwie indywidualnym oraz spadek liczby mieszkań przeznaczonych na sprzedaż w porównaniu do roku poprzedniego odpowiednio o 3,7% Analogicznie wyglądała sytuacja w skali kraju, nastąpił wzrost liczby mieszkań w budownictwie indywidualnym o 4,4% przy równoczesnym spadku liczby mieszkań przeznaczonych pod wynajem w stosunku do analogicznego okresu ub. roku odpowiednio o 8,8%

Wykr. 31. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w Małopolsce

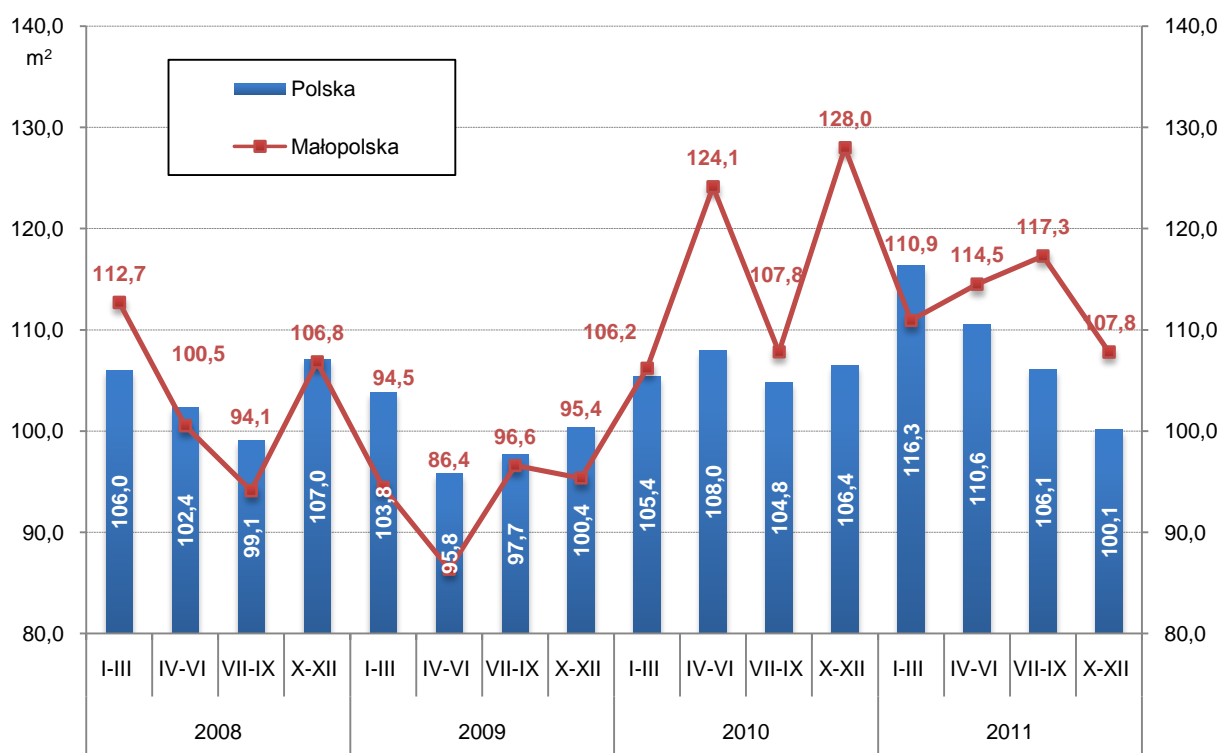
Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to suma powierzchni wszystkich pomieszczeń znajdujących się w obrębie mieszkania, a w szczególności: pokoi, kuchni (z oknem i bez

okna), spiżarni, przedpokoi, alków, holi, łazienek, ubikacji, obudowanej werandy, ganku, garderoby oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnemu lub gospodarczemu potrzebom mieszkańców bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania⁴.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych w 2011 r. plasując Małopolskę ma 6 pozycji w porównaniu do innych województw. Największą powierzchnią użytkową mieszkań oddanych cechowało się województwo opolskie (ok. 131,6 m²) a najmniejszą województwo pomorskie (ok. 95,4 m²). W porównaniu do średniej krajowej powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych w kwartałach ulegała wahaniom. W przypadku wszystkich kwartałów ub. roku wskaźnik ten był większy dla Małopolski niż dla Polski, natomiast w I kwartale br. przyjął on wartość niższą o ok. 6 m² aby II i III kwartały znowu osiągnęły wartość wyższą od wartości dla kraju.

Wykr. 32. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce i Małopolsce

Źródło: Opracowanie własne

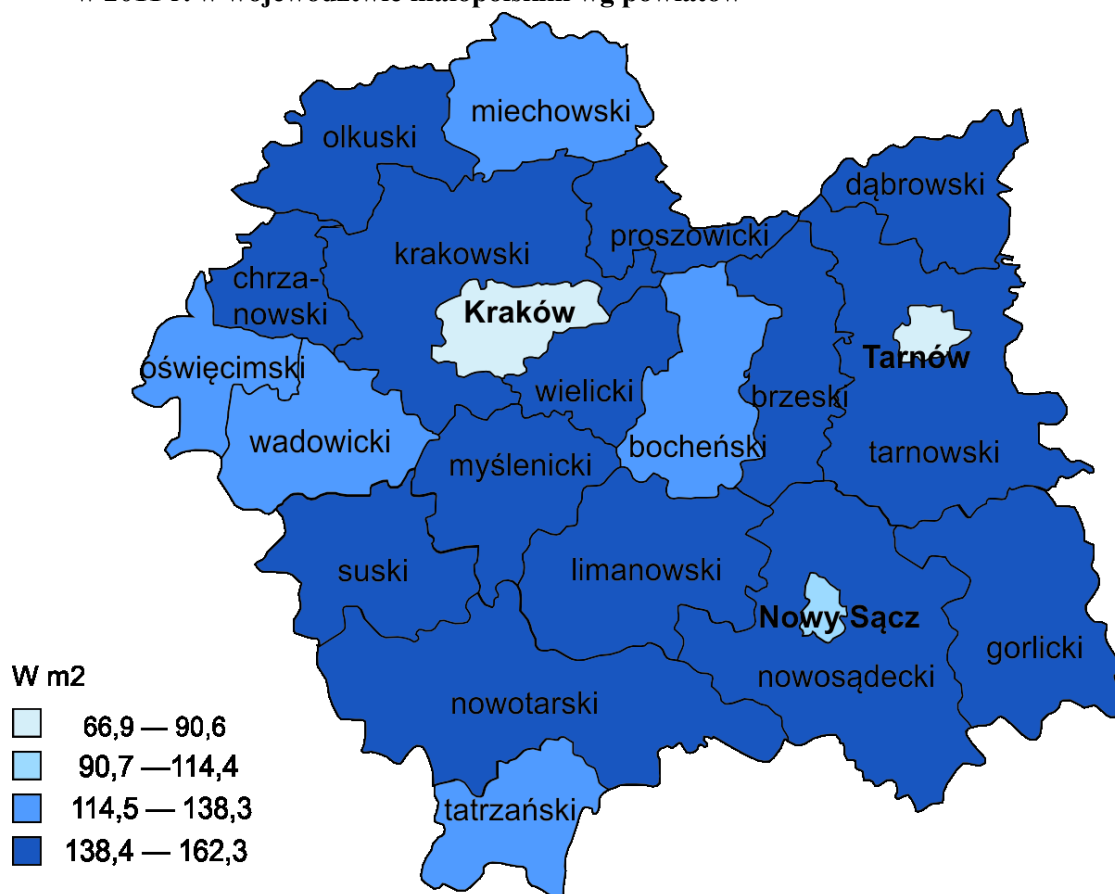
W województwie małopolskim w 2011 r. największe mieszkania budowano w powiecie limanowskim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 162,1 m²) i proszowickim (161,3 m²)

⁴ *Gospodarka mieszkaniowa w 2009 r.*, GUS, Warszawa 2010 r., s. 14

a najmniejsze – m.in. w powiecie bocheńskim (117,2 m²). W przypadku miast na prawach powiatów w Małopolsce największą powierzchnię użytkową miały mieszkania w Nowym Sączu 104,0 m², a najmniejszą w Krakowie – 66,8 m². W Tarnowie budowano mieszkanie o średniej powierzchni użytkowej wynoszącej 82,9 m².

Wykr. 33. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w 2011 r. w województwie małopolskim wg powiatów

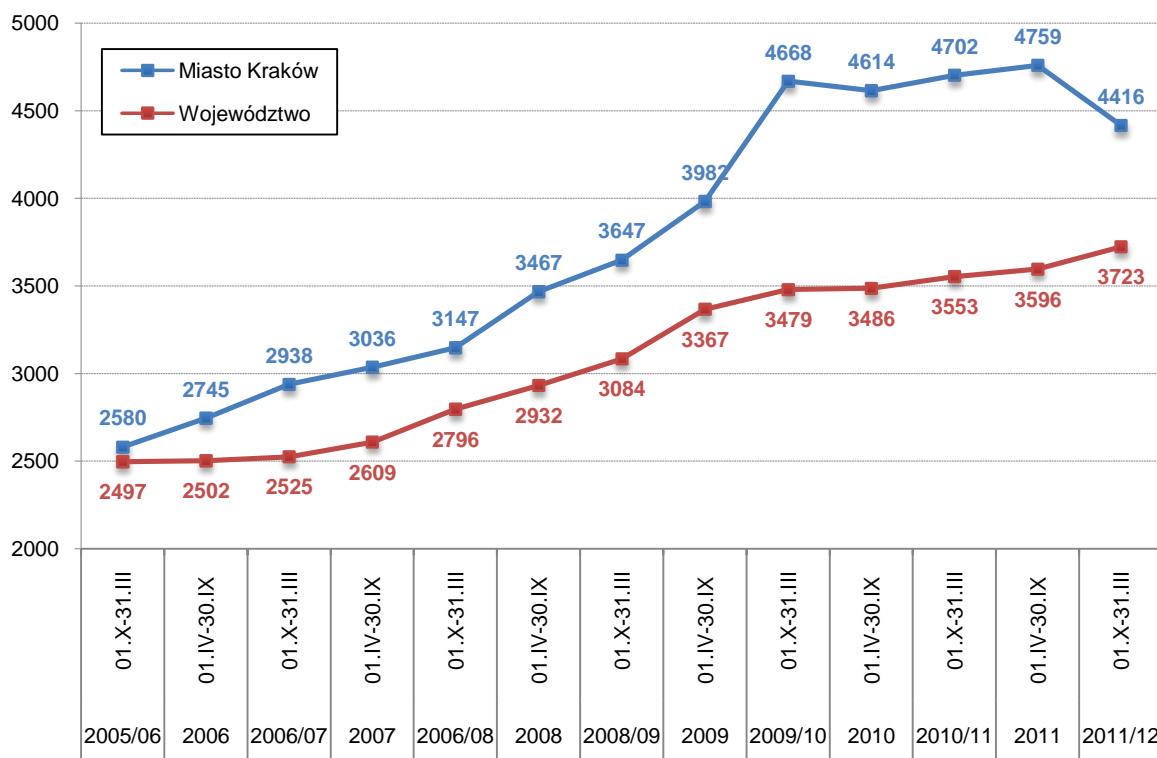
Źródło: Opracowanie własne

Wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych

Wysokość wskaźnika przeliczeniowego ma istotne znaczenie dla ustalania stawek czynszu lokali mieszkalnych, kaucji mieszkaniowych, dodatków mieszkaniowych i innych zagadnień związanych z określeniem wartości odtworzeniowej lokali mieszkalnych. Wartość odtworzeniową lokalu stanowi iloczyn powierzchni użytkowej lokalu i wskaźnika przeliczeniowego. Podstawą do wyliczenia wysokości wskaźnika przeliczeniowego przez wojewodę jest przeciętny koszt budowy 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, na temat którego informacje przekazywane są przez Wojewódzkie Urzędy Statystyczne. Ponadto przy ustalaniu wielkości wskaźnika uwzględniany jest wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych dla danego województwa na podstawie danych z ostatnich 6 miesięcy⁵.

Wskaźnik przeliczeniowy, ogłaszany w formie Obwieszczenia Wojewody, ustalany jest na okres 6 miesięcy dla województwa (z wyłączeniem miasta wojewódzkiego) oraz dla miasta wojewódzkiego.

Wykr. 34. Wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych

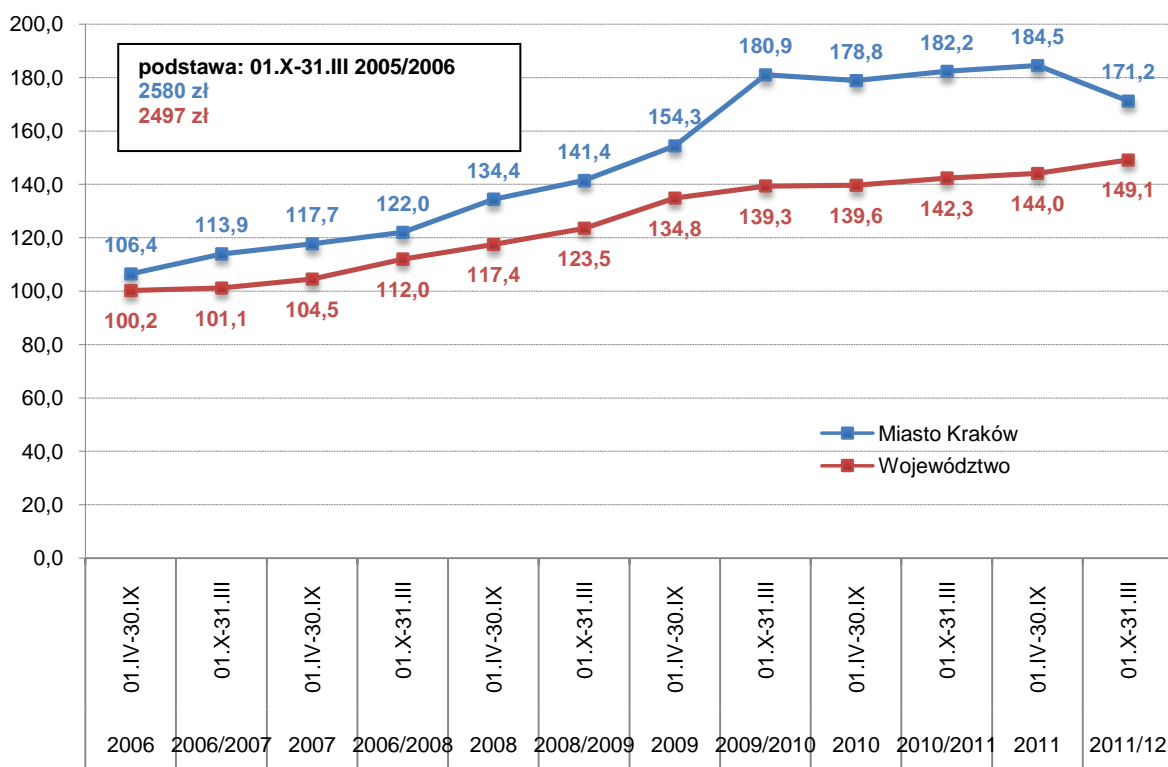
Źródło: Opracowanie własne na podstawie obwieszczeń Wojewody Małopolskiego

⁵ Źródło: Mazowiecki Urząd Wojewódzki

W czterech województwach: kujawsko-pomorskim (4286,00 zł), pomorskim (4106,00 zł), mazowieckim (3486,00 zł) oraz opolskim (3740 zł) powyższy wskaźnik przyjmował wartości wyższe niż w województwie małopolskim, dla którego wynosił 3723,00 zł. Natomiast w przypadku miasta wojewódzkiego - Krakowa wskaźnik ten wynosił 4416,00 zł i przyjmował ósmą wartość w skali kraju.

W stosunku do poprzedniego okresu wskaźnik ten wzrósł dla województwa o 3,5%, natomiast dla miasta Krakowa spadł o 7,2%. Podobną sytuację odnotowane jeszcze w dwóch innych miastach wojewódzkich: Warszawie i Wrocławiu. Spadkowi wielkości wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² odpowiednio o 15,2% i 1,3% towarzyszył wzrost wielkości wskaźnika dla województwa: mazowieckiego o 12,3% i dolnośląskiego o 2,4%.

Wykr. 35. Dynamika wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie obwieszczeń Wojewody Małopolskiego

Wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynku dla województwa małopolskiego od 2005 do 31 marca 2012 roku systematycznie rośnie. Natomiast w przypadku miasta Krakowa w latach 2005 – 2009 rósł, a w okresie od 2009 r. do marca 2012 r. podlegał pewnym wahaniom. Większą dynamiką wzrostu cechował się wskaźnik dla Krakowa, w szczególności w okresie 2009/2010 w stosunku do okresu 2009,

kiedy to jego dynamika wzrosła o 26,6 pkt proc. Natomiast w następnym okresie dynamika wzrostu uległa zahamowaniu przyjmując wielkość 178,8% z poziomu 180,9%. W przypadku wskaźnika na poziomie województwa jego dynamikę cechuje systematyczny, równomierny wzrost (wykres 35).

Rozdział 9. Turystyka

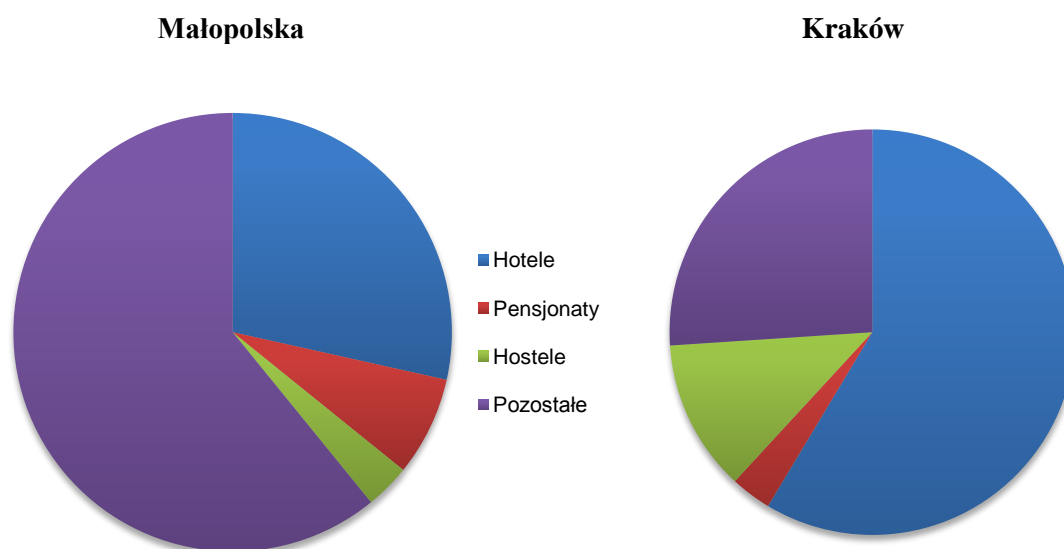
Województwo małopolskie jest jednym z najczęściej odwiedzanych przez turystów województwem w Polsce. W czwartym kwartale 2011 roku w Małopolsce skorzystało z noclegów 702,8 tys. turystów, co było drugim wynikiem w kraju, zaraz po województwie mazowieckim. Turyści korzystający z noclegów w IV kwartale 2011 roku w Małopolsce stanowili 14,9% wszystkich turystów korzystających z noclegów w Polsce. Podobnie było w przypadku turystów zagranicznych – 21,9% ogółu z nich skorzystało z noclegów w Małopolsce.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania

Ogólna liczba małopolskich obiektów zbiorowego zakwaterowania wynosiła w 2010 roku 875. Była więc mniejsza o 2,2% niż w roku 2009, kiedy obiektów takich było 894. W 2010 roku wzrosła natomiast o 10,3% w porównaniu do roku poprzedniego liczba obiektów noclegowych w samym Krakowie.

Struktura obiektów zbiorowego zakwaterowania w województwie różniła się od struktury w Krakowie (wykres 36).

Wykr. 36. Porównanie struktury obiektów noclegowych w województwie małopolskim i Krakowie (stan na 30.VII.2010 r.)

Źródło: Opracowanie własne

W województwie małopolskim udział hoteli w ogólnej liczbie obiektów zbiorowego zakwaterowania w 2010 roku wynosił 28,5%. Pensjonaty stanowiły 7,3% obiektów noclegowych w województwie, a hostele 3,3%.

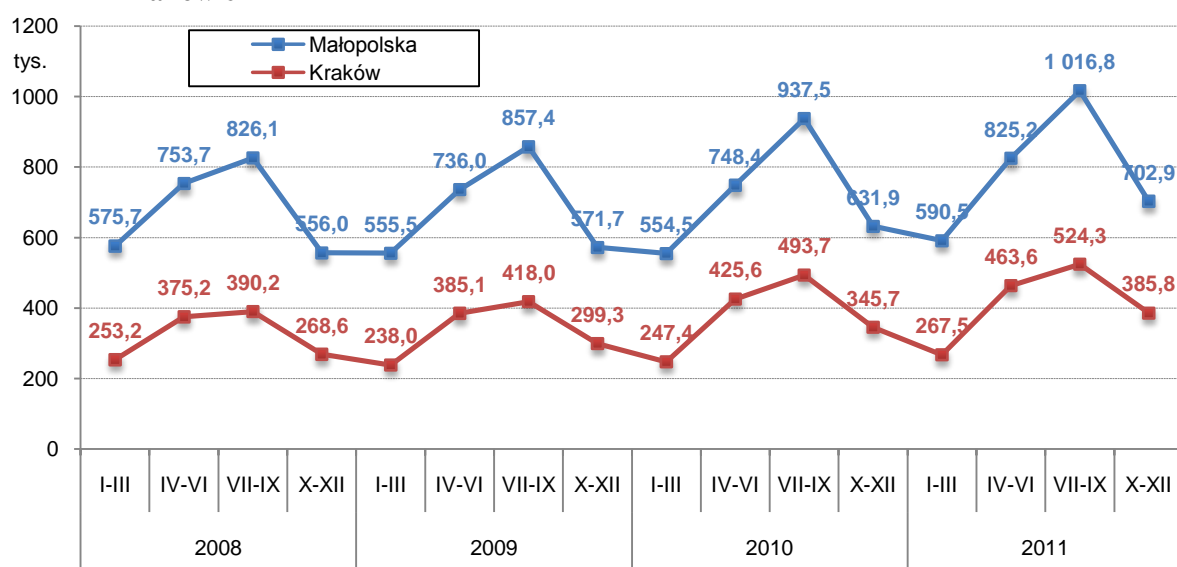
W Krakowie udział hoteli w ogólnej liczbie obiektów zbiorowego zakwaterowania wynosił w 2010 roku 58,6%. Duży był też udział hosteli wynoszący 12,1%. Pensjonaty stanowiły natomiast jedynie 3,3% wszystkich obiektów noclegowych w mieście.

W całym województwie małopolskim w ciągu ostatnich lat wzrastała liczba hoteli i hosteli. Wzrost liczby hoteli w 2010 roku wyniósł w porównaniu do 2009 roku 7,8%, a liczba hosteli wzrosła w tym czasie z 8 do 29. Nieznacznie zmniejszyła się w 2010 roku liczba pensjonatów w Małopolsce – spadek o 7,2% w porównaniu do roku 2009.

Korzystający z noclegów

Od kilku lat można obserwować w województwie małopolskim zjawisko sezonowości w liczbie turystów korzystających z noclegów w poszczególnych kwartałach. IV kwartał cechował się dotychczas dosyć niską liczbą turystów w porównaniu do innych kwartałów. Podobnie było i w IV kwartale 2011 roku, kiedy to liczba turystów korzystających z noclegów w Małopolsce wyniosła 702850. Liczba ta była o 30,9% niższa niż w III kwartale 2011 roku. Natomiast porównując IV kwartał roku 2011 do analogicznego okresu roku 2010 zauważyć można, że nastąpił wzrost liczby turystów korzystających z noclegów w Małopolsce o 11,2%.

Wykr. 37. Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Małopolsce i Krakowie

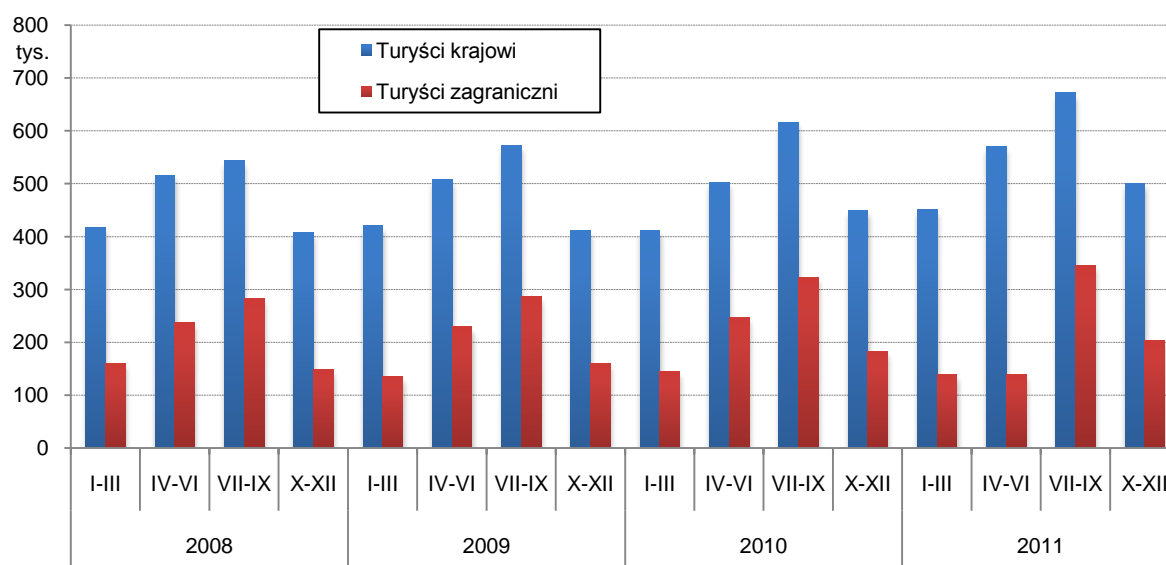
Źródło: Opracowanie własne

Podobna sytuacja obserwowana była w Krakowie. W IV kwartale 2011 liczba korzystających z noclegów w Krakowie wzrosła w porównaniu do analogicznego kwartału 2010 roku o 11,6% (wykres 37).

Turyści zagraniczni stanowili w IV kwartale 2011 roku 28,9% ogólnej liczby turystów korzystających z noclegów w Małopolsce. Ich liczba w tym okresie była o 10,8% wyższa niż w analogicznym kwartale roku 2010.

W samym Krakowie turyści zagraniczni stanowili 46,4% wszystkich turystów korzystających z noclegów w tym mieście w IV kwartale 2011 roku. Liczba turystów zagranicznych w tym okresie była wyższa o 10,9% niż w IV kwartale roku 2010 (wykres 38).

Wykr. 38. Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Małopolsce

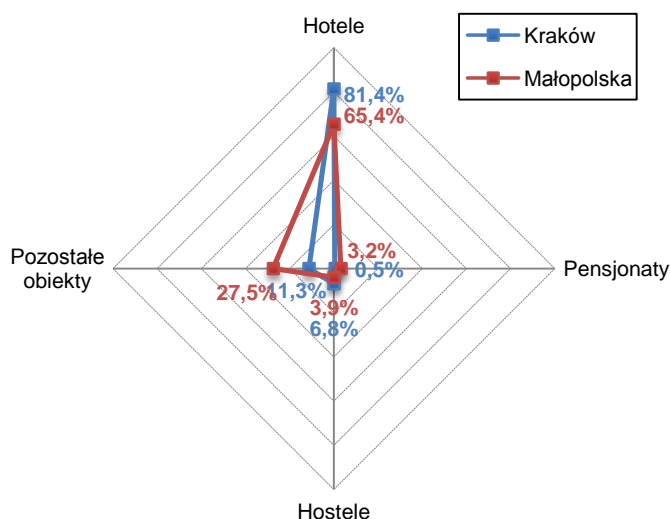

Źródło: Opracowanie własne

Wśród korzystających z noclegów w województwie małopolskim w IV kwartale 2011 roku najwyższy był udział osób, które skorzystały z noclegów w hotelach – 65,4%. Z noclegów w pensjonatach skorzystało 3,2% turystów, a z noclegów w hostelach 3,9%. Pozostali turyści korzystali z innych obiektów zbiorowego zakwaterowania.

W Krakowie najczęściej w IV kwartale 2011 roku turyści korzystali z noclegów w hotelach – tę formę zakwaterowania wybrało 81,4% turystów odwiedzających Kraków. Z hosteli skorzystało 6,8% turystów, a z pensjonatów jedynie 0,5% (wykres 39).

Wykr. 39. Korzystający z noclegów w IV kwartale 2011 roku w Małopolsce i Krakowie według rodzajów obiektów

Źródło: Opracowanie własne

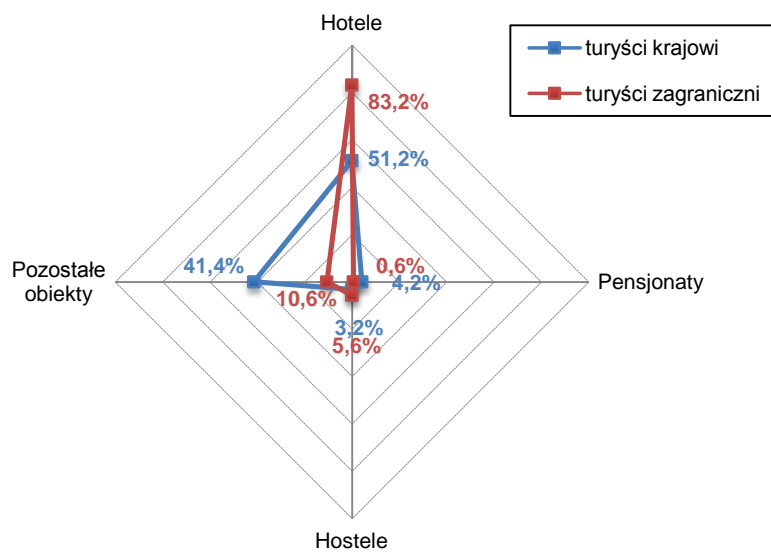
Porównując korzystanie z noclegów w IV kwartale 2011 roku do analogicznego kwartału roku 2010 można było zauważyć, że w Małopolsce nastąpił wzrost udziału turystów korzystających z noclegów w hotelach. W przypadku całego województwa udział korzystających z noclegów w hotelach wzrósł o 2,3 pkt proc. Natomiast w Krakowie udział zmniejszył się o 0,5 pkt proc.

W analizowanym okresie zwiększył się również udział korzystających z noclegów udzielanych przez hostele. W całym województwie małopolskim w porównaniu do IV kwartału 2010 roku nastąpił wzrost tego udziału o 0,2 pkt proc., a w Krakowie o 0,1 pkt proc.

Wykorzystanie obiektów noclegowych było zróżnicowane ze względu na pochodzenie turystów. Biorąc pod uwagę rodzaj obiektu zbiorowego zakwaterowania można zauważyć, że zarówno turyści krajowi jak i zagraniczni w głównej mierze korzystali z noclegów w hotelach, odpowiednio 51,2% - krajowi, 83,2% - zagraniczni. Hostele wybrało 3,2% Polaków i 5,6% obcokrajowców; pensjonaty odpowiednio 4,2% oraz 0,6%.

Wykr. 40. Turyści krajowi i zagraniczni korzystający z noclegów w Krakowie w I kwartale 2011 roku według rodzajów obiektów

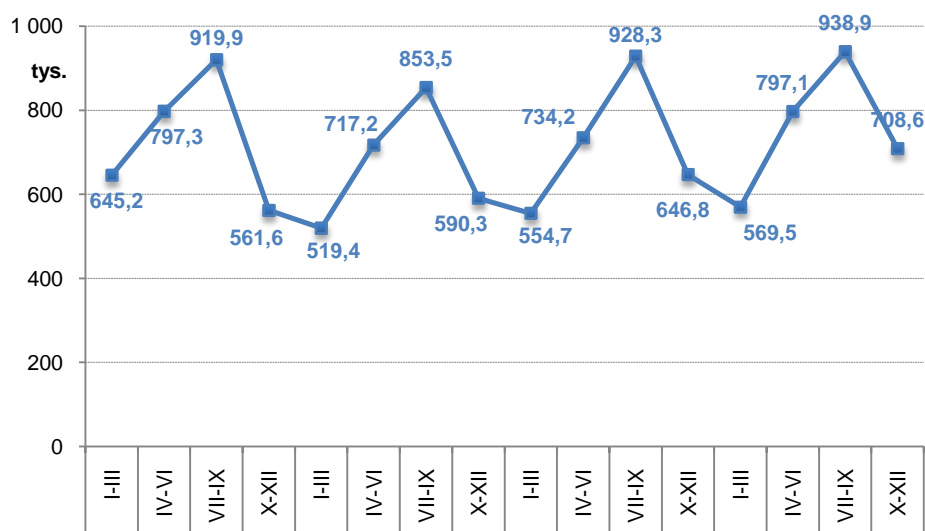
Źródło: Opracowanie własne

Ruch pasażerski w Międzynarodowy Port Lotniczy Kraków-Balice

W natężeniu ruchu pasażerskiego w MPL Kraków-Balice podobnie, jak w przypadku liczby turystów w województwie małopolskim zauważalna jest sezonowość kwartalna. Największe natężenie tego ruchu obserwowane jest w II i III kwartale, najmniejsze natomiast w kwartale I i IV.

W IV kwartale 2011 roku liczba pasażerów korzystających z usług lotniczych na lotnisku w Balicach wyniosła 708615, co oznacza, że była wyższa niż w analogicznym okresie roku 2010 o 9,5%. Należy przy tym wspomnieć, iż rok 2010 był pierwszym, w którym można było zauważać rosnącą liczbę osób korzystających z usług lotniska. Od 2007 roku ich liczba malała z każdym rokiem. Natomiast w roku 2010 MPL w Balicach obsłużył ponad 2,8 miliona klientów, czyli o 6,8% więcej niż w roku 2009. Dlatego też wzrost w IV kwartale 2011 roku w porównaniu do IV kwartału roku 2010 pozwala przypuszczać, że w całym roku 2011 również nastąpi wzrost w porównaniu do roku 2010.

Wykr. 41. Ruch pasażerski ogółem w MPL Kraków-Balice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków-Balice

---

Spis tablic

Tabl. 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w województwie małopolskim (stan na koniec okresu).....	5
Tabl. 2. Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarki narodowej w województwie małopolskim.....	6
Tabl. 3. Przeżywalność podmiotów w kolejnych latach aktywności na rynku w województwie małopolskim.....	10
Tabl. 4. Średnie miesięczne nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w województwie małopolskim.....	20
Tabl. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim.....	30

Spis wykresów

Wykr. 1. Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim (stan na koniec okresu, podstawa stała: I-III 2007 = 100)	7
Wykr. 2. Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim według sektorów własności (stan na koniec okresu, podstawa stała: I-III 2007 = 100)	7
Wykr. 3. Wskaźnik przeżycia pierwszego roku działalności dla podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim.....	8
Wykr. 4. Funkcja przeżycia podmiotów gospodarczych na rynku w województwie małopolskim ogółem oraz w miastach na prawach powiatu.....	9
Wykr. 5. Podmioty gospodarki narodowej w województwie małopolskim według wieku (wiek podmiotów według daty powstania; stan na 31.XII.2011)	12
Wykr. 6. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wybranych sekcjach PKD w 2011 r.	13
Wykr. 7. Dynamika średnich miesięcznych przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wybranych sekcjach PKD w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2008 = 100).....	14
Wykr. 8. Wynik finansowy brutto w województwie małopolskim w wybranych sekcjach PKD w 2011 r.	15
Wykr. 9. Średni miesięczny wynik finansowy brutto w województwie małopolskim w wybranych sekcjach PKD.....	16
Wykr. 10. Nakłady inwestycyjne w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (w cenach stałych z 2007 r.). Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego w %.....	17
Wykr. 11. Nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w województwie małopolskim w 2010 r. (w cenach bieżących). Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego w %	18
Wykr. 12. Dynamika średnich miesięcznych wartości nakładów inwestycyjnych w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (podstawa stała: I-VI 2008 = 100)	19
Wykr. 13. Dynamika średnich miesięcznych wartości nakładów inwestycyjnych w przemyśle i budownictwie w województwie małopolskim (podstawa stała: I-VI 2008 = 100).....	20

Wykr. 14. Dynamika wartości produkcji sprzedanej w województwie małopolskim według sekcji przemysłu (analogiczny okres roku poprzedniego = 100).....	21
Wykr. 15. Dynamika wartości produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa w województwie małopolskim (analogiczny okres roku poprzedniego = 100).....	22
Wykr. 16. Dynamika przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2007 = 100).....	24
Wykr. 17. Bezrobocie rejestrowane w Małopolsce	25
Wykr. 18. Dynamika liczby ofert pracy dla bezrobotnych w urzędach pracy w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2006 = 100).....	25
Wykr. 19. Salda napływu/odpływu bezrobotnych w urzędach pracy w woj. małopolskim ...	26
Wykr. 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i w województwie małopolskim.....	27
Wykr. 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w IV kwartale 2011 r. w województwie małopolskim według powiatów (stan w końcu okresu).....	27
Wykr. 22. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w Polsce i Małopolsce	29
Wykr. 23. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (podstawa stała: I 2008=100).....	30
Wykr. 24. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim i w Polsce (poprzedni kwartał = 100).....	32
Wykr. 25. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów w województwie małopolskim (podstawa stała: I 2008 =100).....	33
Wykr. 26. Przeciętne miesięczne wydatki na towary i usługi konsumpcyjne na 1 osobę (wartości nominalne).....	34
Wykr. 27. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w województwie małopolskim na niektóre towary.....	35
Wykr. 28. Przeciętne miesięczne ceny detaliczne niektórych towarów i usług konsumpcyjnych z grupy <i>Żywność i napoje bez alkoholowe i Transport</i>	36
Wykr. 29. Przeciętne miesięczne ceny detaliczne niektórych towarów i usług konsumpcyjnych z grupy <i>Mieszkanie, Zdrowie oraz Rekreacja i kultura</i>	37

Wykr. 30. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania w Małopolsce (podstawa stała: I-III 2006= 100)	38
Wykr. 31. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w Małopolsce	39
Wykr. 32. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce i Małopolsce	40
Wykr. 33. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w 2011 r. w województwie małopolskim wg powiatów	41
Wykr. 34. Wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m ² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych	42
Wykr. 35. Dynamika wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1m ² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych	43
Wykr. 36. Porównanie struktury obiektów noclegowych w województwie małopolskim i Krakowie (stan na 30.VII.2010 r.)	45
Wykr. 37. Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Małopolsce i Krakowie.	46
Wykr. 38. Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Małopolsce	47
Wykr. 39. Korzystający z noclegów w IV kwartale 2011 roku w Małopolsce i Krakowie według rodzajów obiektów	48
Wykr. 40. Turyści krajowi i zagraniczni korzystający z noclegów w Krakowie w I kwartale 2011 roku według rodzajów obiektów	49
Wykr. 41. Ruch pasażerski ogółem w MPL Kraków-Balice	50

Urząd Statystyczny
w Krakowie

Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych - Twoje centrum wiedzy informacyjnej, analitycznej oraz metodycznej o regionie!

Cechuj nas: profesjonalizm i rzetelność w przygotowywaniu i przekazywaniu wyczerpujących informacji o naszym regionie.

Jesteśmy najbardziej aktualnym i sprawdzonym źródłem informacji.

Za naszymi publikacjami stoją lata doświadczeń Urzędu Statystycznego w Krakowie.

- Inicjowanie i prowadzenie systematycznych analiz sytuacji społecznej, gospodarczej i rodowiskowej w regionie

- Prowadzenie badań, promocji i rozpowszechniania wyników informacji w zakresie tematów istotnych z punktu widzenia problematyki regionalnej

- Prowadzenie monitoringu bezpośredniego koniunktury gospodarczej w regionie

- Przygotowanie raportów analitycznych i publikacji wojewódzkich o sytuacji społeczno-gospodarczej oraz opracowania o szczególnie istotnych zjawiskach

- Aktywna obsługa informacyjna oraz współpraca z instytucjami i organizacjami odpowiedzialnymi za projektowanie i realizację polityki regionalnej

- Obsługa informacyjna mediów, współpraca ze sferą nauki, administracji publicznej i samorządowej

Jesteśmy w stanie dostarczyć informacje według indywidualnych potrzeb Odbiorcy – z dowolnej dziedziny i w dowolnym przekroju!

Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych
Urząd Statystyczny w Krakowie
ul. Kazimierza Wyki 3, 31-223 Kraków
Kierownik: Monika Wałaszek
tel. 123610155, 123610249
e-mail: obr_krk@stat.gov.pl

Informatorium Danych Statystycznych
tel. 123610151, 123610150
e-mail: sekretariatuskrrk@stat.gov.pl